

Historische beschrijving

van de nieuwe

Vuurtorenwijk ~~op de~~

Ostende Thare et Extension

door

Edouard Vanalderweireldt

DE PLATE

ARCHIEF 117.F 418 D4

NR 2034/2003

Voorwoord

Tusschen Oostende en Bredene ligt een strook grond, alwaar zich na het verdwijnen van de oude Vuurtorenwijk een nieuw kwartier aan het vormen is. Ze noemt Vuurtorenwijk of ~~Vuurtoren~~: Oostende Shore Extension.

Dere wijk is langs drie kanten door water afgebaand, n.l. de Spuihom, het kanaal Oostende-Brugge, de haven en de zee. Een groot deel van de bevolking leeft dan ook, van en op het water: vissers, reders, vishandelaars en al de gene die werken in detailrijke bedrijven die hiermede in verband staan.

De bevolking van de Vuurtorenwijk (~~Vuurtoren~~) bestaat uit drie groepen: de joviale, luidruchtige Oostendse vissers, de meer zwijggame reders waarvan ~~veel~~ afkomstig zijn uit Oostduinkerke of De Panne, en de handelaars waarvan velen uit naburige gemeenten komen. Het alleen door hun karakter, maar ook door de dialectverschillen zijn deze drie groepen nog goed te onderscheiden. De Vuurtorenwijk heeft een maarstige en vooruitstrevende bevolking, maar heeft ook zijn volkstijfen die het aparte karakter van de wijk onderlijnen. De wijk heeft ook zijn interessante kanten. Een eersten is daar de vissershaven met de vismijn, en al de aanverwante bedrijven. Een tweede is er nog een folklorise kant, waar nog tal van oude gebruiken bewaard worden, zoals het St-Elouiseest, St-Jakobsfeest, Carnaval en hermisfeesten die nog zeer intens gevierd worden.

Het is ook op de Vuurtorenwijk (Opex) dat het gemeentebestuur de prachtige vakantieschool in de duinen opgericht heeft. Het alleen van hinderen houden de Vuurtorenaars, maar ook van dieren, want de duivenmelhersbrigade is er zeer actief. In vele huizen hoort men kanaries of sysses ringeren. Alhoewel de Vuurtorenwijk door de havengeul van de Stad is afgesneden, het leven, het volle blize leven vindt men er overal!

Ed. Vanalderweireldt

De Vuurtorenewygh moest verdwijnen

De overeenkomstwet van Augustus 1912 voorzag de inrichting van nieuwe installaties voor de visserij op de gronden gelegen voorby de slujs aan de spuikom, links en rechts van de Congolaan.

Eenerzijds tot aan het Militair hospital, anderzijds tot aan de grenzen van de gemeente Bredene.

De wereldoorlog 1914-1918 was de oorzaak dat de werken niet onmiddellijk werden aangevat. Na den oorlog, gerien enerzijds de vernieling van de werkhuizen van het reeweren, en gerien anderzijds de verhoging van het aantal schepen van de staat, stelde het stadsbestuur van Costende voor, het arsenaal van het reeweren op te richten op de gronden van de huidige spuikom met een vlotdok voor de herstellingen van de jaaket boten en de andere staatschepen, met mogelijkheid er later droge dokken te bouwen, met de daarbij betrokken industrie. Dit zou toegelaten hebben over een grote uitgestrektheid te beschikken om de vissershaven op te richten.

De staat ging niet op dit voorstel in van het stadsbestuur en ging over tot de kostelyke ontgelyking van gans de oude Vuurtorenewygh tot aan de Westgrens van de Congolaan.

In 1921 werd tot den bouw van de nieuwe vissershaven bedist en met de ontgelyking en afbraak van de oude Vuurtorenewygh begonnen.

De aanbesteding had plaats op 21 December 1921. Het waren de aannemers Coks en Grondels, die met den bouw van de vissershaven belast werden voor de som van 23.000.000 fr. bedrag dat ten gevolge van allerlei omstandigheden, waaronder

de daling in de waarde van de frank ver overschreed.
werd

De normale diepte van het dok is 8 meters.

De Oostkaaimuur is 446 meter lang. Noordwaards links
is een slipway opgericht van 132,70 m. met een helling
van 0.081 per meter.

Vlotdok en tijdok die gelijklopend zijn, zijn gescheiden door
een grondvlakte van 112 meter breedte waarop de nieuwe
vismijn werd opgericht.

Wat de sluizen betreft: Het lastendokier werd opgemaakt
op 26 juni 1921 en werd getekend door minister Ducele.
De aanbesteding ervan werd goedgekeurd op 1 Maart 1922
door minister Burette. Toen op 20 Mei 1926 de heer Baels
minister van Openbare werken werd, was de sluis bijna
geheel gereed.

Gerien de staat de oude Vuurtorenwijk had doen verdwijnen,
zag het stadsbestuur van Costende, zich verplicht ten Costen
van de Congolaan een nieuwe wijk op te richten om de ont-
eigenden toe te laten een nieuwe woning te bouwen en ter-
zelfden tijt een nuyverheidswijk op te richten.

Om de nodige terreinen te vinden die moesten toe laten aan
de personen afhangende van de visrijverheid huisvesting
te geven in de onmiddelijke nabijheid van hun arbeid,
voordag een Koninglyk besluit van 1923 een zooinyplan
dat de oprichting van de thans bestaande Vuurtorenwijk
(~~de~~) mogelijk maakte. De stad Costende kreeg toe lating
oude gronden, die haar aldaar nog niet toe behoorden,
te ontegenen mit het doel op de oprichting van deze wijk.

De omvang van het belang van de nütte voeren werken deed het stadsbestuur besluiten dere over te laten door middel van openbare aanbesteding aan het privaat initiatief.

Dit laatste was de grootste vergissing die werd begaan, omdat de activiteit van gelijk welk gronden verkoopagentschap fataal op grond speculatie moest uitloopen.

Het proces-verbaal van dere aanbesteding, goedgekeurd in de gemeenteraad in 1924, verplichtte de concessionariste Oostende een naamloze Venootschap op te richten. Ingevolge dere verplichting werd de „N.V. Oostende - Thare & Extension hortweg „Opex“, genoemd, opgericht op 12 Februari 1926, die al de verbintenissen van de Concessionaris overnam.

En titel van inlichting moet gereg, dat de aanbesteding niet reer vlot verliep; er waren niet veel amateurs; een eerste aanbesteding gaf zelf geen enkel aanbod, en er moest een nieuwe worden uitgeschreven. De oprichting van de maatschappij ging nog veel moeilijker. Ze moest worden opgericht binne de 6 maanden, ingevolge de bepalingen van het lasten boek voor de aanbesteding. Ook dit geschiede pas met veel vertraging.

Het lastenboek voorzag

- 1° Het ter beschikking stellen van de Stad aan Opex van al de haar toebehorende gronden.
- 2° De verplichte onteigening door de „N.V. Opex“, van alle andere percelen.
- 3° Verkoop door en ten voordele van de „N.V. Opex“, van de gronden ten behoeve van de bouwheiligen.

4° Het aanleggen van de wegen en het inrichten van de gerondheidswerken door de „N.V. Opex“

Bortweg mag dus het voorwerp van de oprichting van de elbaatschappij aldus worden bepaald:

Verrichting van onroerende goederen door de elbaatschappij „Opex“ te haren uitsluitenden profijte, anderzijds de uitvoering der inrichtingswerken van de openbare wege mis door de zorgen en op de kosten van de aanbesteder, die ze na de voltooiing moest overnemen aan de stad.

De inrichtingswerken behelzen:

De opening en de aanleg van alle straten, lanen, openbare plaatsen, en zo meer.

Daarin begrepen de aardewerken, uitdelvingen en aanvullingen voor het onder peil brengen van deze verbindingswegen, de kasseiwerken en steenlagen, het maken der voetpaden, de riolesing met pompstations en stadswaterleidingen.

De stad moest van haar kant de leidingen van gas en electriciteit plaatsen.

Het bouwen der nieuwe vismijn

De aanneming der werken van de vismijn werd op 4 Augustus 1828 toegewezen aan de firma Delens voor de som van 13.600,000 frs.

Op 27 April 1829 werd den eersten steen gelegd door den heer Minister Baels.

De nieuwe vismijn bestaat een totale lengte van 336 meter

en een breedte van 66 meter.

Zij bestaat uit:

- 1° Een verkoopshal (langs het vlotdok) van 35 m breedte
- 2° Daarnegen twee rijen bureelen - magazijnen, onderscheidelyk 13 en 9 meter gescheiden door een overdekte rijweg van 9 meter.
- 3° Langs het tydok op de overblijvende breedte van 42 meter: het bestuursgebouw, twee vistafels en vier dubbele sporen. De verkoopshal is gans overdekt en heeft in dwarsrichting, drie beuken van elk 10 meter breedte, de myn is verder voorzien van 67 magazijnen en bureelen.

Plechtige opening der nieuwe haveninstellingen

Eindefelyk werd op 15 September 1934 de nieuwe haveninstellingen plechtig geopend onder een grote volkstoeloop. Obderhande personaliteiten en hoogwaardigheidsbekleders waren vertegenwoordigd: waaronder Gouverneur Baels, staatsminister Anseele, de ministers Forthomme, Dierckx, en de Broqueville, de aannemers Goeks en Grondels, Delens, Het stad bestuur was vertegenwoordigd door: de heer burgemeester eboreaux, de heren schepenen, Turquat, Van Vlaenderen en Vroome. De bestuurder van het reeweren Devos. Inamidags om drie uur had de plechtige inwyding der nieuw instellingen plaats door ehoor Lamiray bisschop van Brugge. Om 5 uur had in de vlotkom een groot havenfeest en roeiwedstrijt plaats, en ook een roeiwedstrijt met reddingsboten van de Belgise kust.

Vanaf 7 uur s'avonds hadden grote feestelijkheden op den Vuurtorenwijk plaats met medewerking van verschillende maatschappijen. Om 9 uur had een groot vuurwerk plaats, daarmede eindigde, de feestelijkheden op Zondag 16 September te 24 uur met een groot nachtfest op de Spui kom.

De eerste verkoopdag

Het was de motortrawler „0.186„ ANGELUS, die op 17 September, de eerste vangst in de nieuwe vismyn verkocht. Een bloemtuil werd aan de schipper: Edouard Allary overhandigd. De 0.112„ BERTHA-LINA, schipper Leopold Van Hove, lande de eerste tongen.

Laten wij hier verder de namen en nummers volgen van de schepen en treilers die Maandag in de nieuwe haven gemeerd lagen.

„0.168„ JOSEPH-MARCEL :	schipper, Tonnehuyn. B
„0.177„ HERMINA :	„ „ Lyche Engel
„0.66„ ANGÈLE-MARGHERITE :	„ „ Koete Pierre
„0.310„ DE-ZEEMEEUW :	„ „ Vandenberge Fernin
„0.301„ MARIS-STELLA :	„ „ Goutsmits Henri
„0.190„ LOUIS :	„ „ De elbeulemeester, Edw
„0.130„ PENTIRE :	„ „ Verhaeghe, Engel
„0.125„ DERUYTER :	„ „
„0.253„ HENRI-MARCEL :	„ „ Viane, Barel
„0.270„ STREUVELS :	„ „
„0.105„ JACQUELINE-FLORIMOND :	„ „ Verhaeghe Henri
„0.82„ RAYMOND :	„ „
„0.143„ YVONNE-ANGÈLE :	„ „ Lyche, Barel
„0.325„ OCÉANIC :	„ „ Lyche Emile

" 0.303,, ONS-WELZYN	: schipper,, Vansteen Pierre
" 0.244,, PHILOMÈNE	: " " Provost. Henri
" 0.89,, FREDDY	: " "
" 0.295,, MEMLINCK	: " " Clary Arthur

In de sluizen bevonden zich twee treilers en één motorsloep.

De " 0.315,, GABRIELLE-MARIA : schipper,, Lambrecht, H

De " 0.293,, VANDER-WEYDEN : schipper,, Boeyden Maurice

De " 0.266,, HECTOR-FRANS : schipper,, Christaen Henri

Het sluizen duurde 2.15 uur

De " 0.261,, LINDBERGH "II" was op de slipway getrokken

Mr. Gamiel Willems was de eerste koper, voor vier tarbots betaalde hij 950 fr., bloemen werden hem door het bestuur overhandigd

De verkoop bracht maandag, 313,293.50 franken op.

Het belangstelling was door de vissers, kopers en reeders uitgenien naar deren eersten dag, en de lessen die er ronden uit voortvloeien. Alles liep van een leidendafge en de verkoop geschiedde in

de beste omstandigheden en onder grote belangstelling

De trammaatschappij had vanaf den eersten dag, en in afwachting dat het tramnet gewijzigd worde, een autobushlyn ingericht die de vissery met de stad verbindt.

De tweede dag

Dinsdag verkochten 21 schepen.

Langs den Costerkant van de kom word ijs en marhout geladen
 evens worder gewerkt om de weg te verlengen die leidt van den
 ingang van de myn naar de Costoever van de bassyn.
 Men is reeds begonnen met het bouwen van een Frigo

Doen het bleek dat een gedeelte der onderneming, namelijk de reesluis die toegang gaf tot het vlotdok, een ernstig gebrek vertoonde, en een bestendig gevaar van instorting opleverde, werd er zonder dralen, besloten deze te vervangen door een nieuwe sluis die ditmaal op baisesons kon opgetrokken worden. Deze sluis werd in 1936 gebouwd en kon reeds op 16 juni 1937 in gebruik gesteld worden. Zij had een totale lengte van 137 m, 35 en een breedte van 16 m, een lengte tussen vloeddeuren van 91 m. en tussen ebbedeuren van 88 m. De kolkbodem lag op - 5 m en de slagdrempel op - 4,50 m.

Verder moest ook worden vastgesteld dat het vlotdok met zijn 125 m breedte en zijn 360 m lengte, ontoereikend was, zodat hier ook in 1937 een aanvang werd gemaakt met de verlenging van dit vlotdok, hetwelk alre gebracht werd op 760 m lengte.

In October 1938 kon dit verlengd dok in gebruik worden genomen; toen beschikte men over 1.425 m kaaimuur wat met de 645 m kaaimuur van het tydok te samen een lengte van 2070 m aanlegkaaimuur vertegenwoordigt.

Op het einde van dit vlotdok werd een helling voor zien van 121 m met de nodige achtergrond bestemd voor de scheepsbouwers die er zich vanaf 1947 definitief geïnstalleerd hebben.

Het Oostends visserybedrijf beschikte thans over een moderne en wel uitgeruste vissershaven.

Lang kon het echter niet duren, want in 1940 kwam de

oorlog alles in de war brengen.

In 1942 werd de oude sluis door de Duitsers gedempt.

De beretter alvorens Costende in September 1944 te verlaten, had de vissershaven totaal vernield. De kaaimuren van de beide dokken waren overal opgeblazen, de sluismuren vertoonden brede bressen, de sluisdeuren werden beschadigd en het mechanisme onbruikbaar gemaakt. Voor de sluisdeuren, alsook in het sas lagen geladen schepen geronken. De shipways waren buiten gebruik gesteld en de machienekamers opgeblazen. De vismijn was zo erg gehavend dat het volledig moest worden afgebroken. Het was een heel vraagstuk om dit alles op de kortst mogelijke tijd te vernieuwen of te herstellen. Zonder dralen werd dit omvangrijk werk aangepakt.

De kaaimuren werden onmiddellijk hersteld, de sluis in orde gebracht en de shipways bedrijfsklaar gemaakt. De visverkoop ging voorlopig door in de grote handelsdokken in hangar N° 5.

Op 5 November 1946 werd een voorlopige verkoop halle en een rij pakhuizen, achter de huidige scheepstimmerwerf opgetrokken aldus kon in 1947 reeds opnieuw de vissershaven in gebruik gesteld worden, ofschoon de eigenlijke vismijn nog te herbouwen was.

In 1948 werd het puin van de vismijn opgeruimd, en de bouw er van werd in Mei 1949 aangevat, deze moderne constructie werd op 22 juli 1951 ingehuldigd en vanaf Februari 1952 definitief in gebruik genomen. De bouw werd uitgevoerd door „SA. SETRA“ Brussel.

In de verlenging van de vismijn werd de haring halle opgericht waarvan de plannen opgemaakt werden door bouwmeester „H. Isaacson“, uit Costende, en de bouwwerken uitgevoerd door aannemer H. Veyts, uit Boeselaere. De haring halle heeft een lengte van 320 m, en een breedte van 20 m.

Daaraan zijn toegevoegd 35 pakhuizen van het zelfde type als de kleine van de vismijn en even doeltreffend.

Tussen de vismijn en de haringhalle is een haring- en sprotbeurs opgericht waar de verkoop geschiedt door middel van een electrisch afmyntoestel

Van de overzijde van de vismijn, de oostelyke kaaimeer van het vlotdok, werden al de nevenbedryven van de vissery opgericht t.t.z. ijsfabrieken, brandstofdepots, herstellingswerkhuizen, koperolagerijen, diepvriezingsfabrieken, touw en nettenmagazijnen, radio, motoren, fabrieken voor visafval en visolie. enz., enz.,

In 1952 werd langsheen het tydok een sprot en garnaalhalle opgericht, door aannemer "Verkempinck", uit Costende.

Gans dit vissershavencomplex staat ter beschikking van het visserybedryf, de groothandel, de visverwerkende nyverheden en de aanverwante industrieën.

De Vuurtoren van 1920

Wanneer het krijgsgeweld geluwd en de oorlogsbedrijvigheid naar vredesdoeleinden werd overgeschakeld, werd ook de haven opnieuw ingericht voor eigen navigatie. De haveninstellingen hadden mede het oorlogsleed doorstaan, en de opruimingswerken vorderden slechts langzaam. Voor normalisatie van het havenverkeer was heropbouw van de lichttoren dringend noodzakelijk. De Oostendse haven moest echter zo vlug mogelijk het eigen lichtsein terug hebben. Na de oorlog 1914-18 werd eerst de Vlaggestok als vuurtoren heringericht. Alaar reeds in 1920 ging men over tot het bouwen van een houten vuurtoren op de Halve Maan ten Costen van de havengeul. Het was aannemer Louis Van Heule uit Oostende die door de Staat aangeduid werd tot het bouwen van deze houten vuurtoren. Het werd van een lantaarn voorzien met een elektrische draailicht. Deze voorlopige toren werd in 1926 door de zelfde aannemer afgebroken. De lantaarn werd behouden en op de pas nieuw gebouwde vuurtoren van Kewpoort geplaatst.

De Vuurtoren van 1925

In 1925 werd ten Costen van de haven een nieuwe vuurtoren in beton opgericht op het zelfde voetstuk van de vernielde toren van 1859. De werken waren toe vertrouwd aan de aannemers Bochs & Grondels uit Gent.

De hoogte van de toren bereikte 65 meter boven de zeespiegel. De lantaren brande door middel van Electriciteit; en is bij elder weder 65 kilometer ver zichtbaar. Ingeval van defect wordt de werking van het licht verreherd door middel van acciteleine gasen. De toren beret ook een verlichting voor de luchtvaart. Door een bijzonder inrichting was het mogelijk de lichtstralen uit te zenden over een hoek van 60° loodrecht

gemeten van uit een waterpaas vlak. Het toestel of lantaarn, weegt 2500 kgr. Deze massa berust in een bad van huiksilver, dat ook 300 kgr, weegt.

De lantaarn heeft 500.000 fr gehost.

De toestellen worden automatisch in brand gestoken door een uurwerk. Zo het licht onverwachts uitdoofd wordt, en het toestel zou stil vallen, dan wordt de bewaker onmiddellijk gewaarschuwd door een bel.

Om de lantaarn te bereiken moet men een wenteltrap bestijgen van 235 treden. De verlichting geschiedt in hierna volgende tempo:

Schittering 0, 2 sec, verduistering 2, 3 sec	Samen
Schittering 0, 2 sec, verduistering 2, 3 sec	in
Schittering 0, 2 sec, verduistering 4, 8 sec	10 sec

De optiek wordt in beweging gebracht door een electrischen motor van $\frac{1}{4}$ PK en de lamp, waaromheen hij draait, is er een van 4.800 kaars. Door de prisma's waaruit de zes paneelen van de optiek bestaan, wordt de kracht der lamp tot 500.000 kaars gebracht. De geweldige lichtbron in het inwendige van de reshantige en uit 525 prisma's bestaande optiek. De toren is ook voorzien van een radio baken voor koersbepalingen bij mistig weder.

In elkei 1940 brak de oorlog uit, en de torenwachter kreeg bevel de apparaten van de vuurtoren te vernietigen.

In October 1940 werd het huisje van de wachter door een bom vernield en door de Duitsers onmiddellijk afgebroken. De toren werd door de Duitsers beret, en op 3-9-1944 door hen opgeblazen.

Op 2 October 1946 werd de voet van toren afgebroken door aannemer B. Blausens uit Brussel.

De voorlopige toren van 1945

In juli 1945 werd een stalen pijlloon, dienende als voorlopige vuurtoren opgetrokken naast het voetstuk van de vernielde vuurtoren van 1925. Op zaterdag 11 mei 1946 werd het licht op de toren geplaatst. Ze werd voor de eerste maal ontstoken op 31 mei 1946.

De toren is 31 meter hoog

Draagwijdte van het licht: 11 mijlen

Ligging: $51^{\circ} 14' 14''$, 7 N,
 $2^{\circ} 55' 43''$, 3 E,

Karakter: schitterlicht met periode van 10 seconden

helder $1''$	)	
duister $1''$	)	10
helder $1''$	)	seconden
duister $1''$	)	
helder $1''$	)	
duister $5''$	)	

Op 24 October 1947 werd het licht weggenomen en voorlopig op de nieuw gebouwde vuurtoren geplaatst.

Op Vrijdag 6 februari 1948 te 14 uur werd overgegaan tot de openbare verhoping bij ophod met gesloten aanbiedingen van de stalen pijlloon voorheen dienende als voorlopige vuurtoren door de ontvanger der domeinen in de Gafé Budolfe, Vindictevelaan 19, te Costende.

De nieuwe vuurtoren van 1947

Opnieuw moest de vuurtoren herbouwd worden. Het was aannemer B. Clausens uit Brussel die met den bouw van de vuurtoren belast werd. In het begin der maand mei 1947 werden de bouwwerken begonnen. De toren werd in gewapend beton opgetrokken. Het boffrage werk werd uitgevoerd door de Luxemburgs.

aannemer Emile Ckenning. De toren heeft een hoogte van 62 m 71, de binnendoorsnede bedraagt 3,70 m en in de toren is een ijzeren wenteltrap geplaatst.

Op 29 juli 1947 wapperde de Belgische en Luxemburgse vlag ten teken dat de ruwbouw voltooid was.

In October 1947 was de toren afgewerkt. Op 24 October 1947 werd het licht van de pyloon, voorlopig op de nieuwe toren geplaatst, en den zelfden avond ontsloken.

De ultra moderne lantaarn werd te Parijs besteld, en werd in juni 1949 op de toren geplaatst.

Op 1 november 1949 werd het licht voor de eerste maal ontsloken.

Positie : $51^{\circ} 14' 13''$, 6 N
 $2^{\circ} 55' 45''$, 9 E

Bleur wit

Charakter schitterend

Periode	{	Schittering :	0,25 sec
3 schitteringen		verduistering :	1,42 sec
per 10 seconden		Schittering :	0,25 sec
		verduistering :	1,42 sec
		Schittering :	0,25 sec
		verduistering :	6,41 sec

Hoogte boven het gemiddeld H.W. peil : 65 meter

Draagruimte : 22 bijlen

Verlichting voor de luchtvaart :

lichtstralen worden uitgerond over een hoek van 32° , gemeten van uit van uit een waterpas vlak.

Sedert 15 September 1950 is een radiobaken in werking gesteld hebbende volgende kenmerken.

Positie : $51^{\circ} 14' 13''$, 6 N
 $2^{\circ} 55' 49''$, 9 E

Golflengte 988 m - 303,5 Kc/s
Frequentie 600 c/s

draagwijdte, 20 zeemijlen
Sein letters O T U

— — — — — als volgt uitgeronden

1 maal de groep	{	OTU 2 maal herhaald	12,0 sec	} 27,4 sec
		stille	1,2 sec	
		peilstreep	14,0 sec	
		stille	0,2 sec	

1 maal de groep	{	OTU 2 maal herhaald	12,0 sec	} 32,6 sec
		stille	1,2 sec	
		peilstreep	14,0 sec	
		stille	5,4 sec	

1 maal de groep	{	OTU 2 maal herhaald	12,0 sec	} 27,4 sec
		stille	1,2 sec	
		peilstreep	14,0 sec	
		stille	0,2 sec	

1 maal de groep	{	OTU 2 maal herhaald	12,0 sec	} 27,2 sec
		stille	1,2 sec	
		peilstreep	14,0 sec	

Totale duur :

114,6 sec

Aantal uitbreidingen:

1° Bij normaal weder: 4 signalen per respectievelijk gedurende de minuten 7 en 8, 13 en 14, 37 en 38, 43-44.

2° Bij mistig weder: 10 signalen per uur respectievelijk gedurende de minuten 1 en 2, 7 en 8, 13 en 14, en zo verder telkens een roos van 4 minuten tussen twee uitbreidingen.

De torenwachter was den heer Camiel Abeyemans

Hij volgde in 1930 de h. Trois points als vuurtorenwachter op. Voor die tijd was hij in dienst van het loodsweten. Onmiddellijk kon hij zijn intrek nemen in het pasgebouwde huisje naast den toren. Dit huisje werd na de vernieling van Oorlog II niet weder opgebouwd. Dit was ook niet meer noodig. Het veiligheids systeem werkte doelmaterig genoeg om geen voortdurende aanwezigheid bij nacht te eisen. Samiel van de "Vertorre" was als man van een mens was een zeer sterke man. Iedereen kende hem. De toren en zijn wachter waren één verschijning met groed met het havenbeeld. Een schaduwrijke was er aan dit alles; de oude Vuurtorenwijk had hij tot zijn spijt zien ontbaken en uiteen vallen door de uittocht van het kwartier naar Opese. Tot op 9 september 1953 behield hij de 324 trappen van de toren, soms 5 maal per dag en dit met een gemak, waar menig berooier bewondering voor had. Alleen Samiel was fris man bij het be-reken van de torenkamer. Zijn belangrijkste werk was het met het oprichten van de nieuwe toren. Het aansteken en dopen van het licht. Het regelen van de klok, de prismas opvoeten die onder de invloed van het zee water hun glans verloren. De stores neer laten tegen het zonnelicht, het opvoeten van de koperen monteurs. Zijn wenteltrap en de hele bouw tot in de top waren uitermate zindelijk.

Samiel ging op 9 september 1959 op rust en vestigde zich op het Sas, Kleinestraat, 28 die zijn eigendom was.

De torenwachter werd niet meer vervangen bij het op rust gaan van Samiel. Een werktuighuurtje van het keurweten komt eens per dag de apparaten controleren

De overplanting naar de nieuwe Vuurtorenwijk

Ten gevolge van het ontwerp der nieuwe vissershaven werden de gronden van de Oude Vuurtorenwijk stelselmatig onteigend en de huizen geleidelijk afgebroken. Van hogerhand werd er op aangedrongen de vissersbevolking, overal uit Costende stad naar de ~~Vuurtorenwijk~~ over te planten, doch het grootste deel der vissersbevolking bleef te Costende stad wonen. Het verwezenlijken van dit plan was reeds de uitdrukkelijke wens geweest van Boring Albert, die hier een welvarende vissersbevolking wilde zien gedijen in een welvarende wijk ter hoogte van de Costendse Vuurtoren. De bewoners van de oude Vuurtorenwijk trokken weg maar niet allen volgens plan. Iemand kon verplicht worden op de nieuwe wijk te gaan wonen, en velen trokken naar Bredene, Groenendijk of Sas-Sijens en naar Costende stad. Dien ten gevolge daalde het bevolkingscijfer ten jare 1929 tot 2600 mensen. Ondertussen ging de grote volksverhuizing verder en in 1930 daalde het cijfer tot 1200 bewoners.

Op de ~~Wijk~~ ^{nieuwe Vuurtorenwijk} kon nu een gans complex gebouwen oprijzen. De eerste bewoners waren Mynheer en mevrouw Sintelon Georges die er zich in 1927 kwamen vestigen in een klein oud huisje die later werd afgebroken. De eerste parochiaan die er geboren werd was Henri Sintelon, zoon van de echtgenoten Georges Sintelon, de doopplechtigheid had nog plaats in het oude barakkerdij op de oude Vuurtorenwijk. In 1928 verrees dan ook het eerste huis in de Vingerlinchstraat en was het eigendom van eb. Arthur Deschacht. (bygenaamd "Turrut"). Toen werd door de maatschappij "Gex" vier huizen gebouwd in de Jacob Besa-gestraat, en vijf in de Schielbaanstraat.

In 1928 werd het kloostergebouw in de Fortstraat onteigend alsook de Broederschool in de Edouard Hammanstraat.

In juli 1930 werd de eerste steen van de Broederschool in de

Thomas Vanloostraat (op de nieuwe wijk) gelegd, en was voltooid in maart 1931. De aannemer was chb. Goudsee-Boeloen uit Boeselare, de architect was de Hb. Devreese uit Gostende.

In 1930 had de aanbestedingsplaats voor het herstellen van het oude fort Chapoleon, om er een stadsmuseum in op te richten. Dit op aandringen van den heer Carlo Lontens stads archivaris. In april 1930 werd het rand rond het fort in tramwagons weggeruimd en naar het elbaria - Hendrikapark in de visput gevoerd. en de herstelling begonnen door aannemer Vanderwoort. Het museum werd geopend in 1931. De huisbewaarder was de heer St. Vanneste.

Op 8 maart 1931 werden de parochiale eigendommen verkocht op de oude wijk. Op 30 maart 1931 begon men te bouwen aan de kusterschool in de Stokerstraatge. Den 27 februari 1931 werden de soldatenbarrakken die op het elbarsveldplein op de oude wijk stonden en die gedurende enkele jaren door burgers bewoond waren aan de staat, door de stad Gostende terugggeven.

Februari 1931 de eerste kruidenierswinkel word op gericht in de Thomas Vanloostraat, door h. Broeyer Van Campenhout.

De eerste drankhuizen

De eerste drankhuizen, verrekken op de wijk tus - sen de jaren 1929 - 1932 het waren:

- 1°) Brasserie De kust: uitbater Willy Lorenzen - Baroen
hoek Congolaan en Vingerlinckstraat
- 2°) Café De Vuurtoren: uitbater: Georges Tintelon
: hoek Thomas Vanloostraat en Congolaan
- 3°) Café by J. De Blerck-De Borte: Jacob Besoyt straat

- 4° Café: bij L. De Saep - 'Haornaert': Noord Edestraat
- 5° Café Bierhuis: uitbater De Bloet - Vanderbusse
Ed. Hammanstraat
- 6° Café Givoli: uitbater. Edm Elborghy - Baroen
: hoek Gonzolaan en Thomas Vanloostraat
- 7° Café Bruxellois: Gonzolaan
- 8° Café Opex: W^{ve} Vanderbussche
: hoek Voorhavenlaan en ~~van Derudder~~ ~~straat~~

In 1930 werd de meubelwinkel: Isidore Claes, opgericht in de Voorhavenlaan.

De eerste beenhouwerijen

De eerste beenhouwerijen die er zich kwamen vestigen waren „Beenhouwerij Richard“, in de Jacob Besagestraat door h. Richard Jonckheere, en de beenhouwerij „Jacobus“, in de Voorhavenlaan door h. Jacobus Buysse

In 1930 werden de werken aangevat voor het bouwen van de stedelijke jongens en meisjesschool, door aannemer Isidor Lingier, uit Bredene, op de gronden gelegen, Thomas Vanloostraat, Schietbaanstraat, ~~van Derudder~~ ~~straat~~ en Voorhavenlaan. De inhuldiging had plaats op 11 December 1932.

Stilaan worden overal nieuwe huizen gebouwd, in 1931 werd het huiskuis S.E.O in de Thomas Vanloostraat opgetrokken. In 1932 verhuoft de maatschappij „Opex“, 3 hectaren grond gelegen tussen de Schietbaanstraat, ~~van Derudder~~ ~~straat~~, Voorhavenlaan, en van Oerichsstraat, aan de maatschappij „De Bostendse Haard“, die er 152 huizen op bouwde, waaronder 135 alleenwoningen en 17 ~~drie~~ ~~won~~ ~~sten~~ ~~sten~~. In 1932 word de duivenmaatschappij „De Zwaluw“ opgericht door Livien Claesens in het lokaal „De Zwaluw“.

Voorhavenlaan N° 37. Deze maatschappij tellt 43 deelnemers.

Op 31 October 1932, werden de herkelijke diensten voor de eerste maal gedaan in de nieuwe kapel van de Zusterschool.

Opnieuw groeit de bevolking aan en teld in 1932 reeds 2300 inwoners.

Plannen voor het bouwen van de St. Antoniuskerk

Heel lang hadden de Vuurstorennaars het moeten stellen met het voorlopig barakkerij, die zich op het Elbansveldplein bevondt, dewelke op 31 maart 1900 door Schen Deconniere ingeregend werd, en er dienst deed tot dat de oude Vuurstorenwijk onteigend werd.

Het was onze eerste pastoor Z. E. H. Batfoort, die alles in het werk stelde, en aandrang bij de hoge overheden voor het bouwen van een definitieve kerk.

Een Koninklijk Besluit van 25 Mei 1900 had reeds machtiging verleend tot het bouwen van de kerk op St. Antonius parochie, en in zitting van 29 Januari 1901 vroeg de gemeente raad van Costende, goedkeuring aan de Bestendige Deputatie voor aankoop van gronden in de « Vrije Dolder te Bredene » nodig voor openbare plaats, kerk en kerkhof. Wat op 21 Juni 1901 werd goed gekeurd.

Deze plannen vonden wel een begin van uitvoering, maar voor wat het bouwen van de kerk betreft bleef men maar treureken, zo dat het geduld van pastoor Batfoort erg op de proef werd gesteld. En toen men het goed vond, en iedereen van oordeel was dat de noodkerk dreigde te uitelkaar te vallen vallen, werden ten jare 1912, de petitiees voor de nieuwe kerk opgemaakt, en in 1914 waren de plannen en het bestek van de nieuwe kerk gereed en werd het lasten boek naar de bevoegde overheid geronden.

De gebeurtenissen in 1914 deden al deze plannen al een haartekuisje in een storten.

ok nog vele jaren zouden de parochianen met hun noodherk genoeg moeten nemen. De noodherk zelf werd weinig door de oorlog beschadigd. Er viel een granaat, afgeschoten uit Kruispoort, vlak voor de ingangdeur, en dit op een zondagmiddag gedurende het vastensermoen. Er ontstond natuurlijk paniek, iedereen vluchtte in verwarring, maar er werd gelukkig niemand gewetst en er was weinig schade daar de granaat tamelijk diep in de grond drong waar hij ontplofte, zodat de slag gebroken werd.

Door het oorlogsgeweld tamelijk goed gespaard, ging het herkje stilaan ten gronde door de elementen van water en wind, en in 1926 liet men aan het stadsbestuur weten dat de herk het geen twee jaar meer kon kunnen uithouden. Het voorlopige herkje was toen een hwarsteew oud.

Bij het overplanten van de Oude Vuurtorenwijk naar het nieuwe kwartier ~~Vuurtoren~~ werd de feestmaal der nieuwe jongensschool in de Thomas Vanloostraat als noodherk in gericht.

Een laconisch bericht in een plaatselijk weekblad sloot voor de Vuurtorenaars een hele episode van hun geschiedenis af. Dit bericht luidde:

« Op dinsdag 2 februari 1932, te 16 uur, zal, in een der zalen van het stadhuis, overgegaan worden tot de openbare aanbesteding betreffende de verkoop ten einde afbraak van de gebouwen der herk, politiebureau en hondenhok op de wijk Vuurtoren ».

Oude Vuurtorenwijk, adieu!!!

X

X X

De bouw van de St.-Antoniuskerk

Wadat de gemeenteraad, Van Costende haar goedkeuring had gehecht voor het bouwen van de nieuwe kerk werd op 27 September 1932 een aanvang gemaakt met de bouw er van. De werken waren toe vertrouwd aan de aannemers Gousee - Bostoen uit Boeselaere. De plannen waren toe vertrouwd aan bouwmeester Vandamme, die de kerk ontwierp in neo-romaanse bouwtrant. De kerk berust op een zware fundering 180 betonnen palen werden ingeeikt. De bouwwerken waren voltrokken in 1937. Op dere vijfjaren lange arbeid werd ten slotte de kroon gezet, toen elbr Lamiroy op 26 April 1937 de St.-Antoniuskerk kwam wijden.

De beschieting van de St.-Antoniuskerk

Gedurende den oorlog 1940-44, werd aan de St.-Antoniuskerk veel schade toegebracht. In de nacht van 10 op 11 Februari 1941 werd de stad Costende voor de eerste maal uit zee beschoten. Een veertigtal obussen werden met gelijke tussenpazen gelost, en de huizen daverden op hun grondvesten. Byna alle projectielen sloegen met een dreunende slag in op de wijk Opere, waar militaire werken zware schade opliepen. Een obus te ver afgeschoten kwam evenwel op den muur van de kerk terecht zodat ze buiten gebruik werd gesteld. Op dit oogenblik sliepen ongeveer een honderd tal personen in de schuilhelder onder de kerk. Gelukkiglyk was de obus ontploft op een beuk van de rechter flank, zodat alle personen die zich in de schuilhelder bevonden gespaard bleven. Toen werden de kerkelyke diensten gedaan in de feestzaal van de broederschool in de Thomas Vanloostraat en dit tot het einde van den oorlog. Na den oorlog moest de feestzaal van de broederschool vrijgemaakt worden om de lessen te kunnen hervatten. Vandan af werden goddelyke diensten gedaan in de

krijkt onder de St.-Antoniuskerk die ondertussen gerestaureerd werd.

Het herstellen van de St.-Antoniuskerk

Het was Z. E. H. Desmet, rector pastoor, die de hersteltingswerken na de oorlog zag uitvoeren en alles in het werk stelde om van de St.-Antoniuskerk een der schoonste kerken van Gostende te maken.

Het ontwerp der herstellingswerken van oorlogschade werd op 2-12-1952 door het Stadsbestuur van Gostende ingediend bij de H. Provincie-Gouverneur.

Op 2-4-1953 werd dat dossier overgemaakt aan de H. Minister van justitie, voor goedkeuring en toezegging der Staats toelage. Dank zij invloedrijke personen konden de dossiers in zeer korte tijd aan den H. Minister van openbare werken overgemaakt worden. Op 12-10-1953 liet Minister Behogne weten dat er iets haperde aan het dossier en dat het ter aanvulling terug gestuurd werd aan de H. Gouverneur. Wy kregen echter van de Minister een zeer goed woord en een hoopvolle belofte: dat het dossier met de meeste welwillendheid zal nagezien worden, zodra het dossier terug is gekomen bij het Ministerie van openbare werken.

Het stadsbestuur werd verwittigd en op 6-11-1953 liet H. Smitsbaert, Lid van de Bestendige Deputatie weten dat het aangevuld dossier op 30-10-1953 overgemaakt werd aan de Minister Behogne. In 1954 werd de kerk volledig hersteld en konden de kerkelijke diensten er op nieuw plaats grijpen. De werken werden uitgevoerd door aannemer Verschuur van Schlegheem voor de som van 966.935 fr.

X
X X

Plechtige wijdingsdoop der nieuwe blokken van de St. Antoniuskerk

Donagnamiddag 21 november 1954, had de plechtige wijdingsdoop plaats van twee nieuwe blokken van de St. Antoniuskerk - Vuurtoren, door Deken Butaye. Het betreft de Antonius en Julius - Gerardusblok, wegende onderscheidelijk 335 en 240 kgr. Heer Jozef Schooneknaep en mevrouw Emilie Jean namen het pater en meterschap over van de Antoniusblok terwijl dhr. Barel Walrave en mevrouw E. C. Baertens - ook als pater en meter optraden voor de Julius Gerardusblok. De doopakte van Antonius vermeldt: « Dank zij de Stad Costende herleeft is wel in een ander leest doch met de zelfde geest »

In januari 1955, schonk abbey Jean uit Costende een nieuwe herhorzel voor de St. Antoniuskerk, die gebouwd werd bij de firma Belts te Lier.

Onze straten

Voor den oorlog bestond een stratenplan dat over het grondgebied de aanleg van de straten voorzag. Ook in de zones die nog landbouwgebied waren of waar geen enkel gebouw stond kregen de toen ontworpen straten een naam. Na de oorlog evenwel diende de stad Costende in naleving van de wet op de stedenbouw aanlegplannen op te maken voor de onderscheiden wijken. Dit laatste had voor gevolg dat in het stratenplan belangrijke wijzigingen worden aangebracht. Een aantal straten die voorkomen in vroegere naamlijsten, zullen nimmer worden getrokken: ze hebben zonder meer met naam bestaan en zijn in de nieuwe lijst niet meer vermeld. Van den anderen kant wordt rekening gehouden met de bestaande toestanden en ook met vooruitzichten in de nabije toekomst. Naarmate het urbanisatieplan uitgevoerd wordt, zullen weer schrappingen en aanvullingen noodzakelijk zijn.

De straatnamen van onze wijk

De eerste straten waarvan de aanvullingswerken begonnen in de jaren 1827 en 1828 waren:

De „Voorhavenlaan, Schielbaanstraat, Jacob Besagestraat, Stanleylaan, en Afrikastraat.

De aanvulling geschiedde met de gronden uit de nieuwe vissershaven.

Vanwaar komen de namen van onze straten vandaan?

Sluisplein

Het Sluisplein werd aangelegd van Gosten de Bongolaan op een driehoekig stuk grond nabij de Spuibrom in 1828 en dank haar naam aan de sluizen dererom, daar ze dicht bij deze plaats gelegen zijn.

Vingerlinckstraat

De Vingerlinck was een arm van de waterloop Noord-Eede en vloede ongeveer op de plaats waar thans de Vingerlinckstraat ligt. Ze werd gedempt rond het jaar 1833. Vandaar komt de naam Vingerlinckstraat voort. De opvullingswerken hadden plaats in 1828. Het eerste huis werd er in gebouwd door de heer Beschaght in 1829.

Noord-Eedestraat

De Noord-Eedestraat stamt af van de Noord-Eede, een waterloop die van uit het land naar de Gostendse haven loep. Ze werd gegraven in 1612 en diende destijds als vaarwater naar Brugge. Die naam beteekent niets anders dan noordelijke waterloop. De Noord-Eedestraat werd aangelegd in 1828. Het eerste huis werd er ingebouwd in 1829 door Leon Sepaere.

Edouard Hammanstraat

Deze straat werd aangelegd in 1830 met de gronden uit de nieuwe vissershaven. De straatnaam werd gegeven ter eere van Edouard Hamman kunstschilder, hij werd op 24 September 1813 te Gostende geboren en overleed op 23 maart 1888 te Parijs waar hij zich gevestigd had. Hij was de kleinzoon van Thomas Hamman die burgermeester was van Gostende van 23 januari 1795 tot 20 februari 1796. Edouard Hamman leerde schilderen in het atelier van Nicaise de Geyser van Antwerpen. Hij debuteerde met historische *Scenes* o.a. De Intrede van Albrecht en Isabella te Gostende. Het succes bleef niet uit. Hij nam deel aan diverse salons en werd een schilder met wereldfaam. Men vindt van hem schilderijen in Italië, Engeland tot zelfs in Cambridge. Gedurende de Frans-Duitse oorlog van 1870-1871 was de schilder Parijs ontvlucht en woonde hij met zijn familie te Gostende.

Stimé Liebaertstraat

De Stimé Liebaertstraat werd aangelegd in 1830, en werd genaamd naar de Gostendse dichter Stimé Liebaert die er geboren werd in 1783 en er overleed in 1854.

Thomas Vanloostraat

Deze straat werd aangelegd in 1829-30. Thomas Vanloo was apotheker en dichter. Hij werd geboren te Gostende den 23 mei 1777, en stierf te Brugge op 5 februari 1851. Hij was de zoon van Thomas Laurent Vanloo, en Marie Thérésia Vanden Dorpe. Thomas Vanloo studeerde in de school voor elbedecijnen te Brugge, en kwam schitterend uit zijn studie's te voorschijn, want hij werd er achtereenvolgens professor van Scheikunde, van Delfstoffenkunde en plantenkunde. Hij werd ook lid van de Provinciale gezondheidscommissie van West-Vlaanderen.

Gongolaan (br. Ed. Mboreaulaan)

De naam Gongolaan werd gegeven ter eere van onze Belgische Congostaat en werd aangelegd in 1906 met de gronden voortkomende van de nieuwe handelsstatieën die rond dit tijdstip in aanbouw waren. In 1952 besloot de gemeenteraad van Gostende deze laan te herdopen tot br. Ed. Mboreaulaan geweden burgemeester en dokter te Gostende. De h. Mboreau werd te Gostende geboren op 7 September 1870. In 1894 behaalde hij aan de universiteit te Brussel, zijn diploma van dokter in de geneeskunde. Hij werd liberaal raadslid te Gostende op 2 januari 1908 en vervolgens op 1 januari 1912 schepen van de Beheerdiensten. Bij het uitbreken van den oorlog 1914-18 maakte hij rijk vertieft stellig bij de onderhandelingen met Nederland voor voedingsmiddelen. Vervolgens vluchtte hij naar Groot-Brittannië waar hij zich meldde als vrijwilliger voor Congo. Na het einde van de eerste wereldoorlog hernam hij zijn ambt van schepen. Bij koninklijk besluit van 7 januari 1920 werd hij benoemd tot burgemeester, ambt dat hij bleef waarnemen tot in mei 1948. Hij was tevens de bezieler van de stichting « Clemence Wante » waar hij op vrijdag 10 januari 1958 overleed. Zijn stoffelijk overschot werd op dinsdag 14 januari 1958 naar Brussel overgebracht alwaar het verascht werd.

Voorhavenlaan

Dere laan werd Voorhavenlaan genoemd omdat ze aan de Voorhaven haar vertrekpunt vindt, en loopt recht door de wijch in de richting van Bredene duinen. De hoofdrijs die door dere laan loopt en rechtstreeks in verbinding staat met Bredene wiens afvalwater eveneens door dere verbinding naar de haven loopt werd aangelegd in 1907. De opslingswerken van dere laan begonnen in 1927. De betonnen wegdek werd aangelegd op 21-6-1952.

Schielbaanstraat

De Schielbaanstraat werd aangelegd tussen 1903 en 1905 met de overtollige gronden uit de nieuwe handels haven van Costende door de aannemers Cochs en Copieters. In 1906 werd een akkoord afgesloten tussen de Belgische staat en de stad Costende voor het bouwen van een militaire schielstand op de gronden gelegen langs de nieuwe spui kom. In 1909 werd de schielstand gebouwd en de Schielbaanstraat in berijpbare staat gebracht. In 1942 werd de Schielbaanstraat door de Duitsers van een betonnen wegdek voorzien.

Werktuigkundige straat

De Werktuigkundige straat werd gedeeltelijk aangelegd in 1928. Deze straatnaam bestond eveneens op de oude Vuurtorenwijk, en werd behouden bij het aanleggen van de nieuwe wijk.

St. Antoniusstraat

De grondvesten derer straat werden aangelegd in 1933, met de afvalgronden der openbare werken, en werd toen de Kloordstraat genoemd. In 1948 werd deze straatnaam veranderd in „St. Antoniusstraat, naar de beschermheilige van de wijk en van de vissers.

Afrikastraat

De straatbedding werd aangelegd in 1927, haar naam werd gegeven als huldeblijf aan de Belgische Afrikaanse staat.

Canadastraat

Gedeeltelijk aangelegd in 1946 met baggersand uit de haven

Avisostraat

Dere straat ~~aan~~leend haar naam aan het schoolschip AVISO,, gebouwd te Boom in 1831 en toebehorende aan de Belgische Koninklijke marine. Dere straat bestond ~~op~~ de oude wijk en werd als straatnaam behouden voor de nieuwe wijk. De straatbedding werd gedeeltelijk aangelegd in 1934

Stokerstraat

De stokerstraat werd aangelegd in 1930, dere straatnaam is afkomstig van de oude Vuurtorenwijk. Het eerste gebouw die er werd opgetrokken was het klooster der rusten in 1930. Van straat was er toen nog geen spraak het was een aardeweg. De straat werd slechts in 1953 van een laag aschen voorzien. Ze werd geplaveid tot aan het klooster (dus de helft van de straat) in 1953. In juli 1969 werd dere straat doorgetrokken en voltooid.

Blanhenbergestraat

De nieuwe Blanhenbergestraat werd aangelegd in 1934 ongeveer op de zelfde plaats waar de vroegere Blanhenberge straat lag. Dere straat was een zandweg die in de richting van Blanhenberge loopt, vandaar haar naam. Het eerste woonhuis werd er gebouwd in 1961 voor Julien Boseel

Loodzenstraat

De Loodzenstraat werd gedeeltelijk aangelegd in 1936 met slijpgrond voortkomende uit de haven van Costende, dere gronden werden aangebracht door de firma Bietebier die toen havenwerken uitvoerde

Fortstraat

Dere straat dankt haar naam aan het oude Fort-Napoleon die er dicht bij gelegen is en er opgetrokken werd in 1811 door Napoleon Bonaparte heerser der Franssen. De Fortstraat werd aangelegd in 1835, en geplaveid in 1901. In 1925 verdween de helft van dere straat voor het bouwen van de vissershaven. Het thans nog bestaande gedeelte werd vernieuwd in 1934. In dere straat zijn slechts drie inrichtingen opgetrokken een deel van de werkhuizen van de „Motor-vissery“, de „Froid-Industrieel“, en de beurstokerij van Alfons Brijs.

West-Brinkerstraat

De West-Brinkerstraat herinnert aan het vuurschip „West-Brinker“, dat sedert 1848 op 18 mijlen afstand van Oostende geankerd ligt, ten dienste van de zeevaart. De straatbedding werd aangelegd in 1935.

Zeewerkenstraat en Zeewerkenplein

Dere namen zijn gegeven uit erkentelijkheid aan het beheer van Zeewerken die veel bijgedragen heeft tot het bouwen van de nieuwe vissershaven. De aanvullingswerken begonnen in 1950.

Stroombanklaan

De Stroombanklaan ontleend haar naam aan de Stroombank die voor rede van Oostende ligt. De aanvullingswerken van dere laan werden aangevat in 1950.

Victorialaan

Dere laan werd aangelegd in 1934, ter herinnering aan Koningin Victoria van Engeland. Zij werd geboren te Londen in het Kensingtonpaleis in 1813. Op 20 juni 1837 volgde zij haar oom, Koning Willem IV. op. Zij overleed te Osborne op 22 januari 1901.

Napoleonlaan

De Napoleonlaan stamt af van de Franse keizer Napoleon Bonaparte. Hij werd geboren te Ajaccio (Corsica) op 15 augustus 1769. Bonaparte kwam voor de eerste maal te Coste en de aan op 13 Februari 1798, en inspecteerde, de verdedigingswerken op Trefhemoreshoeck daar hij een landing vreesde der Engelsen. Op 10 juli 1803: Napoleon en zijn gevolg komen te Costende aan en bezoeken de verdedigingswerken op Trefhemoreshoeck en doet een batterij opstellen van 36 stuks geschut. Een ramp wordt achter de duinen opgesteld, en daarnaast een weg, die later de Napoleonlaan genoemd werd. Op 23 September 1811 brengt hij zijn laatste bezoek aan Costende en het Fort Napoleon. Op 16 October 1815 werd hij naar het eiland St. Helena verbannen en stierf er te Longwood op 5 Mei 1821. In 1840 werd het stoffelijk overschot van de keizer, op last van Koning Lodewijk-Filips, naar Parijs overgebracht, en rust thans onder het hoge koppel van het Hotel des invalides.

Noordreestraat

De aanvullingswerken van de Noordreestraat werden uitgevoerd door de firma Bietebier in 1936 en werd aangelegd met baggerhand uit de Costendse haven

Gilles Beukelsstraat

Gilles Beukels was een zeeman geboren te Heugthen vliet in Vlaanderen in 1358. Hij was het, die samen met Jacob Bien van Costende, het kaken van haring op zee, in 1396 uitvond. De ontdekking van Beukels en Bien had voor de visvangst de gelukkigste gevolgen. Daardoor werd een langdurig goed houden van de gevangen haring verrekerd. Daardoor konden de vissers sloepen veel langer in zee blijven. Dier haring die op onze dagen nog steeds op de zelfde wijze gebeurt, bestaat hierin, aan de ingewanden en ~~andere~~ slijmerige gedeelten die de bijzonderste elementen van be dorf uitmaken kunnen worden uitgenomen. Een gedeelte van deze straat werd aangelegd in 1935 en het overige deel in 1950.

Taul Bauwensstraat

Taul Bauwens werd te Costende geboren, den 6 Februari 1658. Hij huwde er Catherine Groes; door dit huwelijk kwam hij in betrekking met belangrijke familieën: Schoonamille, Hoys, Vanden Heed, en de Grysperre. Hij dreef een groten Handel en was zeer rijk. Hij werd raadsheer en algemeen depositaris van gehaapte goederen en postmeester. Hij werd burgemeester van Costende, van 26-11-1690 tot 27-10-1692, en van 30-5-1707 tot 22-8-1711.

Liefhemoresstraat

De Liefhemoresstraat draagt de naam van den ouden hoek, Liefhemoreshoek genaamt; die destijds grondgebied Bredene was. De Liefhemoresstraat werd aangelegd in 1934.

Tillemann Suysstraat

Tillemann François Suys, werd te Gostende geboren den 1 juli 1783. Hij was kunstschilder van beroep. Den 21 September 1820 huwde hij te Gostende, zefrouw - Basalie - Sophie De Bidder. Hij volbracht zijn studies te Parijs en te Rome en werd in 1825 bestuurd van de Academie van Amsterdam. Hij werd met verscheiden eeretekens begiftigd. Hij overleed op het kasteel van Chaux, bij Brugge den 11 juli 1861.

G. Verstellestraat

Gaspar Verstelle werd te Gostende geboren in 1635 en was een Gostendse kaper, die in de jaren 1667-1668 toen de Nederlanden onder Spaans bewind stonden reetochten ondernam tegen de Fransen. Het was op 16 augustus 1669 dat Verstelle door de Fransen op zee gedood werd tijdens een gevecht. Op 16 augustus 1953 bracht het schepen College ter kennis van de bevolking, dat besloten werd de naam Verstellestraat te geven aan de nieuwe binnenstraat in de woningen Complex dat door de Coöperatieve Vereniging „De Gostendse Haard, op de wijk „Grea“, werd opgericht. Deze binnenstraat vormt dus de verbinding, Voorhavenlaan, Schielbaanstraat in de wijk tussen de Van Embdenstraat en de Jan Dierickxstraat. De plaveiwerken werden uitgevoerd door aannemer Bécu uit Eerneghem in September 1953.

Houthulstlaan

De naam Houthulstlaan werd gegeven in herdenking van de slag van Houthulst 1914-18

De grondvesten werden aangelegd in 1932

Na de Tweede Wereldoorlog verduurde deze straat en de 3 huizen door onveiligheid die er in gebouwd waren.

De rudder straat

Draagt de naam van elbichel Derudder, die bur
gemeester was van Oostende, van 14-10-1664
tot 7-9-1665

Felix Laureysstraat

Laureys (Felix-eldrien-jean) architecte van be
roep werd te Oostende geboren den 12 april 1820 en
overleed te Brussel den 13 februari 1897. Zijn bijzonder
ste werken waren het opstellen der plans van de ver-
groting en vorming van de eloordstatie te Brussel,
de plans en het bouwen van de statie van Oostende
(1881). Het inrichten van het Kasteel van Wynendaels
(1870); de herk te Rotterdam, het hospitaal te Rotterdam
plans van verscheidene bijzondere huizen te Brussel
de eloordlaan, de St elbichel, de place de Broucheré
enr. enr.

De Felix Laureysstraat werd aangelegd in 1946

Bestenbustelstraat

De Bestenbustelstraat werd aangelegd in 1850
en dankt zijn naam aan Paul Bestenbustel. Hy werd
te Oostende geboren op 11 februari 1663 en werd een behvaam
zeeman, kapitein op een Fregat. Bewertelinge was hy in
dienst van Spanje en van Frankryk en vocht als kaper
op zee. Zijn vader Guillaume Bestenbustel geboren
te Vlissingen in 1645 verbleef in onse stad en werd om-
wille van wapenfeiten poorter van Oostende in 1673.
Hy werd in een zeeslag gedood op 6 october 1705. Zijn room
Paul verbleef voor goed te Oostende en huwde er op
22 februari 1691, Maria-Catharina Ondermarch
Hy was vader van twee kinderen, Maria-Josina

en Paul-Guillaume. De laatste werd te Costende geboren in 1702, huwde er in 1740, en stierf in 1741 zonder kinderen, de familie Bestenbustel stierf zo uit.

Paul Bestenbustel was 25 jaar als hij in dienst van Spa bevelhebber werd aanboord van de «KONINGIN-VAN-SPANJE» dat schip had nog maar vier reizen gedaan Bestenbustel deed er verschillende expeditie tochten mee.

Bij de eerste tocht haalde hij dertien schepen, die hij met de rijkte buit naar Costende binnenbracht.

Bij zijn volgende reis werd hij echter met zijn eigen schip door de Fransen gevangen genomen. Bestenbustel was er echter de man niet voor, om zich op zijn eigen schip naar een vijandelijke haven als gevangen te laten heen voeren, niemand zou echter durven denken dat Bestenbustel door een ongehoorde moedige daad niet meeste macht van het vijandelijk schip dat hem overwonne had en het triomfantelijk Costende binnen voer samen met zijn prijs die hij tusschen tusschen tijd bevrijdde.

In een volgende reis haalde hij nog acht schepen.

In zijn vierde reis haalde hij er zes, zo werd tweemaal reusjes afgelegd, telkens haalde hij zijn buit.

Zijn laatste tocht greep plaats op 23 februari 1696 en eindigde op 6 mei van het zelfde jaar. Daarna trad hij in dienst van Frankrijk en voer hij het Civil op de «VEROVERAAR».

De Spaanse succesvolle oorlog was uitgebroken. Engeland en Holland vochten tegen Frankrijk en Spanje, Costende koos partij voor Spanje en was het toevlucht oord van schepen die voor Spanje en Frankrijk streden.

Een vloot van Engelse en Hollandse schepen blokkeerde onze haven om ieder ontvluchting te belanden.

Bestenbustel voer met zijn sterke «VEROVERAAR» toe uit, en doorheen het gewoond vijandelijk vuur geroch hij in Duinkerke. Van daar uit gingen met zijn verdere kapers tochten aan. Zijn eerste tocht beëindigde hij met

de verovering van 10 schepen.

Vervolgens bracht hij op 6 april, 15 juli en 6de augustus 1705 gehaapte schepen naar Costende.

Hoe en waar hij stierf is verder onbekend.

Jacobsen straat

De Jacobsen straat werd aangelegd in 1834 en draagt de naam van Jan Jacobsen. De Jacobsen behoorden tot een oude edele familie afkomstig uit Holland. De eerste Jacobsen waarvan er in de Bibliotheek de Bourgondië melding gemaakt wordt is Michiel Jacobsen geboren rond 1550 in Duinkerke. Het was een bekend zeeman die vijftig jaar lang ten dienste had gestaan van de Koning van Spanje en in Spanje stierf in 1643. Hij was gehuwd met Laurence Weus. Uit dit huwelijk werden 12 kinderen geboren waaronder zeven zonen. Een van hen was Jan Jacobsen. Zijn zuster Agnes Jacobsen huwde Michiel Bart, de grootvader van de beroemde Jan Bart. Jan Jacobsen die in 1580 geboren werd vergezelde zijn vader op zijn reizen. Barts hertog Albrecht had in 1603 een twaalfjarig bestand met de Hollanders gesloten. Gedurende die brede vestigden de Jacobsen zich in Costende. Toen nu die twaalf jaren om waren herbegonnen de vijandelijkheden opnieuw. De Hollandse vloot kwam de haven van Costende blokkeren. Jan Jacobsen was een van de eerste om naar de vijand toe ree te heeren. Gebruik makend van een dikke mist verliet hij de haven in October 1622. Bij verrassing hield hij het Hollandse admiraalschip met nog twee andere schepen. Toen nu de mist opklaarde, overjagen de Hollanders de situatie. Heel de vijandelijke vloot viel hem aan. Door de vijanden omringd wilde hij zijn schip niet als buit laten nemen. Boelbloedig steekt hij een brandende lont in zijn kruidkamer en vliegt samen met zijn schip de lucht in.

Hendrik Baelskaai

De Hendrik Baelskaai was vroeger de Beieryskaai en werd aangelegd bij het bouwen der nieuwe vissershaven.

Hendrik Baels werd op 17 januari 1878 te Gostende geboren. Hij was advocaat van beroep. In 1909 gaf de toen nog jonge advocaat een zeer belangwekkende meting tot verbetering van het lot der bevolking van de Vuurtorenwijk. In 1912 werd advocaat Baels tot gemeenteraadslid verkozen van de katholieke partij. Na den oorlog 1914-18 werd den heer Baels aangesteld tot Schepen van den Burgerstand. Ook zetelde hij als volksvertegenwoordiger. In 1926 behoorde hij de portefeuille van minister van Openbare werken, en legde den eersten steen der nieuwe vismijn op 27-4-1929.

In 1933 werd hij Gouverneur der provincie West-Vlaanderen. In 1946 werd hij Eere Gouverneur.

Hij overleed te Route op 14 juni 1951 en werd te Gostende begraven. De bestratingswerken werden uitgevoerd langsheen het veld op 25 september 1946.

Edouard Onselekaai

De Edouard Onselekaai, is de kaai langs heen het veld op en werd zo genoemd naar oud minister Onsele die zeer veel gedaan heeft voor de vissersbevolking en het personeel van het herwerken. Edouard Onsele werd geboren te Gent op 26 juli 1856. Hij was de vierde uit een werkersgezin van vijf kinderen. Zijn eerste regelmatig beroep was dit van telegrambesteller. Daarna werd hij bediende bij een notaris. In 1874 trad Onsele in de socialistische partij als secretaris van de Gentse afdeling. In 1894 trad in het Parlement als volksvertegenwoordiger van Luik. In October 1895 werd Onsele gemeenteraadslid te Gent. In januari 1909 werd hij schepen van Financien en regie te Gent tot den 30 maart 1914. Toen de Duitsers zich met het stadsbestuur kwamen bemoeien, trok hij er uit, en hernam zijn functie op 9 November 1918. In hoedanigheid van waarnemend burgemeester, ontving Ed. Onsele na de wapenstilstand van 11 November 1918 Koning Albert en de Koninklijke

familie op het stadhuis te Gent.

In November 1918 werd Onsele minister van Openbare werken, tot in October 1921. Het was minister Onsele die op 26 juni 1921 het lastenboekje tekende voor de bouw der sluizen van de nieuwe vissershaven te Gostende.

In 1922 werd hij opnieuw schepen der stad Gent.

In 1925 werd hij opnieuw minister, van spoorwegen, post, telegraaf, telefoon en reeuwen in de katholieke Socialistische regering Douhet - Vanderwelde tot in 1927.

Ten dien tijde verworven hij de reddingsdienst langs de kust en bracht vele verbeteringen voor de vissers.

Evenwel zag hij einde 1932 van zijn mandaat als gemeente raadshid der stad Gent af en eerst in 1936 vermaakte hij dat van volksvertegenwoordiger. Hij was onafgebroken 42 jaar kamerlid geweest.

Inseele overleed te Gent op Vrijdag 18 Februari 1938.

De Vismijnlaan

Dette baan is het overgebleven gedeelte van de vroegere
"Vuurlorensteenweg", en die rechtstreeks de vismijn binnen
leid. Het nieuwe plaveiwerk werd aangelegd in 1852
In 1969 werd een gans nieuwe dubbele buschfaltbaan aan
geleg

Werffhaci

De werfhaai is gelegen op het achterdeel van het meeuwe vissersdorp, alwaar de werven van de scheepsbouwers Sanesi, Borrey, Loe, Hillebrandt, Deweert en Deneys gelegen zijn. Het verbindt tevens de Hendrik Baels haai met de Vismijnlaan, en werd aangelegd in 1946. In het jaar 1952 werd de straatbekleding in tarmac voltooid.

Esplanadestraat

Deze straat werd aangelegd in 1960 en is gelegen tussen de Vismijnkaan en de Oesterputten (achter het elbarine dok)

Slijwaykaai

De naam van deze kaai komt voort van de Slijway's die juist naast deze kaaimuur gelegen zijn. Ze werd aangelegd in 1326. Doerop werden de werkhuizen *Becheries du clord* en de scheepswerven *Seghers* gebouwd.

Jacob Besagestraat

Jacob Besage werd in 1600 te Costende geboren en volgde de rich vanaf zijn vijfde jeugd tot de zee aangetrokken. Hij ging ter lange reevaart varen en ontving het bevelhebberschap van een prachtig uitgerust fregat onder het opperbevelhebberschap van Carel van Bourgongne Graaf van Walchen, admiraal van de Spaanse vloot. Gewas de «ANNA» gewapend met 32 stuk geschut. Enkele kleine schermutselingen hadden plaats waaruit Besage altijd regevierend te voorschijn kwam, maar zijn eerste laatste slag moest geleverd worden tegen Piet Hein, de beroemde Hollandse admiraal, wiens naam overal vreed inboeremde, en die kwam de hand te leggen op verscheidene rijk geladen handelsvaartuigen. Deze vangst had in Costende veel familien in verdriet gedompeld die niet alleen den broodwinner verloren maar tevens de vruchten van maanden lang rondreizen op zee. Besage was er juist op uit de Hollanders eens aan te tonen tot wat hij behvaam was. B'schijnt dat de slag verschrikkelijk was. Besage springt over op 't vijandelijk schip gevolgd door verscheidene matrozen, en na en schrikkelijk gevecht trekt hij zijn pistool en geluht er in Piet Hein te doden op zijn eigen schip. Albaar de Hollanders herscheppen moest. Zij dringen Besage terug en op het oogenblik dat de Costendse bevelhebber terug op zijn schip springt vat hem een kogel. Hij was op slag dood. Op 17 juni 1623 reilde het schip terug de haven van Costende binnen met aanboord het stoffelijk overschot van Jacques Besage. De teraardbestelling had twee dagen nadien plaats. Dicht bij het altaar van St - Bock alwaar hij begraven werd

Het volgende opschrift in gouden letters op een marmen
re gedenkplaat werd op zijn graf geplaatst.

" Tot loffelijc gedaght der vromen Capiteyn
" Jacques Besage, die den Boninck t' Edel Cryn
" Getrouwelijc heeft gedient, zijnde onder het gebieden.
" Van d' Edelmogend Heer, die eere moet geschieden
" Charles van Bourgonie, Graaf van Walchen Beyn
" Woer door Besage heeft, in t groot Cleptunus Bley
" Getoont zijn bloek gewelt, ten heeft hem noeyt verdrot
" De geusen Admiraal heeft hij zelf doodgeschoten.
" 't Was hunnen Generaal, Pieter Pieterzen Bley.
" Voorwier de groote Zee, scheen wezen veel te Bley.
" Hij noemt hem onsen schrik, den roem der Batavieren
" Besage veel gemaect, doet hem van 't leven swieren
" En als hij met gewelt, dit stuck had wijtgerecht.
" Zoo was hij wel te vreen, te blijven in 't gevecht.
" Volhertigh in de strijdt is hij bloek gebleven.
" Tot dat hij rechterkant, gelaeten heeft zijn leven
" En juni seventhien, 7 jaar sesthien hondert
" met negen en twintigh maer, elck een die hier op let.
" Tot laevenis van zijn ziel, hem u gebedt wil schenken.
" Een seght den Heere wilt besaen die ziel gedenken.

X
X X

eben plaatste in het zelfde koor een ander opschrift.

" als aandenken aan Kapitein Henri Otten
" die op 8 juni 1623 was gestorven nadat hij door
" een kononbal een van zijn benen verloor.

(Uit Biographie Ostendaise"
uittreksel uit Biographie nationale)

Jacob Besage had de haven van Gostende verlaten met twee andere schepen, waarvan één onder het bevel stond van de kapitein Olsen.

Elbansfeltstraat

Michiel Elbansfelt werd te Gostende geboren den 13 November 1655. Hij trad in het huwelijk in 1677 met Jacqueline Vlaminck, Op 20 October 1684, in 1686 vermaakte hij aan dit Gostends burgerschap om dan terug te komen en het opnieuw te aanvaarden in 1688. In 1691 is hij kapitein van het kaperschip «DE-DRY-CONINGEN» waarmee te Gostende drie gejaapte Franse schepen binnenbracht. In 1693 brengt hij met zijn schip de «ST-GATHARINA» een Frans schip als buit in onze haven binnen. In 1695 is hij in dienst van de wettelijke oorlogsschepen van S. M. de Koning van Spanje, als «Convoyeur du Boi» en voert het bevel op de «ST-FRANCISCUS» gewapend met 12 kanonnen en met 196 mannen aan boord. Op 20 december brengt hij de snauw «LA-BRUME» van Guinherke, 10 stukken geschut in de haven binnen. Op 8 december, een andere Fransman «PRINCE-CHARLES» komende van Lissabon met olyfolie, hout en Spaanse wijn. De 20 december met een deutoe driemaster galsot, de «REIZIGER-TOBIAS» uit Stettin geladen met rogge en tarwe. Einde december haapt hij het in de wateren van West-Friesland het kotschip «BURGER-VAN-ORANJE» onder bevel van Philippe Spruits de Horn, komende van het verre Gosten geladen met granen en specerijen. Het werd naar Gostende gebracht en op 3 januari 1696 verhocht voor 38,088 florijnen. In mei 1696 komt hij met de Franse bark «LE-VOYAGEUR-DE-NANTES» als buit onze haven binnen geladen met suiker, indigo, en specerijen. De verhoop bracht 28,682 florijnen op. Den 5 mei haapt hij een Frans fregat en den 7 augustus een vloorse fluit, de «UNION» geladen met hout. Op 8 November 1696 levert hij een verwoed gevecht met het Franse fregat «LE-BIEN-VEU» met 12 kanonnen welke hij overmeestert en naar Gostende opbrengt.

In Augustus 1697 voert hij het bevel over de snauw, "PRINCE-ELECTEUR" 6 kanonnen en 53 roepen bemanning waarmede hij Bonvoirdienst uitvoert op de Engeland, Zeeland en Nieuwpoort. In 1702 en 1703 doet hij kruistochten samen met Thomas Gournay. In 1704 voert hij het bevel van een zeer beroemd schip, de « KONINGINNE-VAN-SPANJE » in ver van zing van Saul Bestenbustel die het nochtan verlaten had om dienst te nemen in de Franse marine en waarmede hij verscheidene schepen haast.
In 1706 voert hij het fregat « NEPTUNUS » laatste schip waarin hij op de Belgische marine vermeld staat.
Daarna trok hij zich terug uit actieve dienst.
Hij overleed te Gostende in 1717.

X
X X

St. Antoniusplein

Het St. Antoniusplein ontleent zijn naam aan de patroonheilige St. Antonius, van onse wijf en werd aan gelegd in 1934, na den bouw van de nieuwe kerk.
In april 1939 werd het plein van elektrische straatlichten voorzien, deze verlichting werd vernield in 1940. De verlichting werd vernieuwd in 1954. Op 3 april 1954 werden de koningen op het plein aangelegd. In 1961 werd het plein van een tarmac straatbedding voorzien.

Jan Dierichsenstraat

Jan Dierichsen was een zee kapitein uit de XVIIe eeuw, waar hij geboren werd en overleden is, is ons onbekend. De Jan Dierichsenstraat werd aangelegd in 1930. De plaveiwerken werden uitgevoerd in september 1953 door aannemer Becu uit Eerneghem.

Van Hembodenstraat

Werd aangelegd in 1930, de plaatsingswerken werden uitgevoerd door aannemer Becu uit Eerneghem in september 1953

Zaboralaan

Sergeant DeBruynestraat

De Sergeant DeBruynestraat werd aangelegd in 1931.

Op donderdag 27 oktober 1955 had de aanbesteding plaats betreffende de uitvoering der bestratingswerken

De 3 november 1955 had de aanbesteding plaats voor het aanleggen van de riolerings.

Vuurtorensteenweg

De Vuurtorensteenweg is het gedeelte van de reedijk gelegen voor de Halvemaan tussen het Gosterstahetzel en de Kapoelomlaan

Landingshaai

Antoine elbouquéstraat

Antoine elbouqué was organisateur en Compositeur
van de music. Hij werd te Gostende geboren den 1sten Augustus
1653 en overleed te Gostende den 23 Augustus 1723.

Schepenstraat

Gloepenstraat

Sleepbotenstraat

Jacobus Eienstraat

Saunstraat

STANLEY LAAN:

Henry Morton Stanley, werd geboren te Dendigh, in het land van Wales in 1841, zijn ware naam was Stanley John Bowlands. Reeds zijn geboorte was niet alledaags: zoon van een bedrogen dochter Elizabeth Parry. Zijn vader een rijken boerenzoon overleed kort na de geboorte. In zijn kinderjaren was hij diep ongelukkig. Door zijn om werd hij in een gesticht geplaatst dat meer leek op een gelei en waaruit hij ontvlucht, om naar Amerika in te schepen.

Hij werd door een Amerikaanse koopman aangenomen en zou in 't vervolg Stanley heten. Na de dood van zijn pleegvader verkoos de weesjongen het beroep van dagblad reporter, en werkte mede aan tal van bladen. Op zekeren dag ontdekte Gordon Bennetts directeur van de New York Herald de reporter Stanley.

David Livingstone, een schotse missionaris was in die tijd spoorloos verdwenen en scheen te midden der Afrikaanse wildernis verloren, misschien was hij omgekomen. Directeur Bennett gelaste Stanley om Livingstone te gaan opzoeken. Een karavaan werd roerweldig toebereid en korten tijd daarna verbrók de reporter van de New York Herald van uit Zanzibar.

Op 10 November 1871 bereikte hij de Arabische standplaats Udjiji, waar hij Livingstone terugvond, door ziekte uitgeput maar nog in leven.

Stanley bezorgde hem klederen, handelswaren,

„ artsenyskundige producten, munitie, levens-
„ middelen en brieven uit Europa.
„ ettel tegenstaande de ontberingen die hij had geleden
„ kon Stanley de dappere missionaris niet overreden
„ om met hem naar Engeland terug te keren.
„ Enige maanden daarna dook Stanley wederom
„ op te Kanjibar en zijn lotgevallen drong in heel
„ de wereld door.
„ Daar Livingstone die hij had willen ontrekken
„ aan de duisternissen van het zwarte land ver-
„ koos te sterven op de plaats zijner aardrykskundige
„ werken aanzag Stanley het als een wenk om het
„ werk van Livingstone te voleinden.
„ In 1874 verbrak hij terug naar Afrika waar hij
„ zijn werk tot een schitterend resultaat bracht.
„ Na een tocht van 999 dagen en na 11.600 km te
„ hebben afgelegd bereikt Stanley eindelijk op 4
„ Augustus 1877 Boma het doel van zijn tocht.
„ Van de 365 negers die de tocht hadden mede ge-
„ maakt bleven er slechts 115 over, de 3 Engelse
„ reisgezellen van Stanley waren om gekomen.
„ Wanneer dit nieuws overal bekend werd ge-
„ maakt riep onze Vorst Koning Leopold II in,
„ dat etbidde Afrika zal toe behoren aan wie
„ het eerst de stroom zal opvaren, en terstond be-
„ slist hij Stanley voor zijn plannen te winnen
„ twee afgevaardigden van Koning Leopold II wachtten
„ de ontdekkingsreiziger op te Elbarseille,

Baron Greindl en Generaal Sanford (jan 1878).
om Stanley te groeten en hem in naam van Koning
Leopold II te vragen een zending in Afrika te aanvaar-
den voor rekening van het Studie Comité van Opper
Congo dat toen tot stand kwam. Op 25 November 1878
werd Stanley in het Koninklijk paleis door de vorst
ontvangen. Hij werd aan het hoofd gesteld van het
studie Comité voor Boven Congo, en hij werd de rechter-
hand van Leopold's afrikaanse ondernemering.
Samen met Hanssens, Van Gèle, Coquilhat, de
Winton, Cambier enz... legde hij de grondslag van
Congo-Vrijstaat. Op 23 januari ~~1879~~ 1879 vertrok
hij naar Afrika. In januari 1880 voegen zich de
Belgise officieren, Braconnier, Harou en Valche
bij de expeditie van Stanley.

Samen met hem voeren zij de Congostroom op met drie
kleine stoombootjes, „A.I.A.“, „EN AVANT“, en
„LE-ROYAL“ waar zij eerst Isangila stichtten
Valche nam het bevel over deze post.

aan boord van het kleine schip „EN AVANT“ zetten zij
de tocht verder, Harou bleef te aanlonga
een andere post door Stanley gesticht.

Ten slotte op 1 December 1881 werd Leopoldstad, de
huidige hoofdstad van onze kolonie gesticht.

Stanley had rust nodig en na een vierde reis, in
1889 keerde hij naar Europa terug.

te Brussel waar hij gedurende zes dagen verbleef, werd
hem de eer bewezen, die aan buitenlandse vorsten

- " is voor behouden. Koning Leopold II wenschte
- " hem bij zijn aankomst persoonlijk welkom
- " In een open koets reden zij naar het paleis
- " tussen twee rye soldaten die het geweer pre-
- " senteerden.
- " In 1897 keerde hy een laatste maal naar Afrika
- " terug om de inhuldiging van de spoorweg van
- " Balawayo bij te wonen.
- " Hy overleed op 10 oktober 1904 op zijn landgoed
- " te Surrey, en werd te Durbright begraven
- " De grondwerken van de Stanleydaan werden
- " uitgevoerd in 1928. De Stanleydaan werd op de ganse
- " lengte van een modern wegdek en riolering voorzien in juli
- September 1963

Antoine Belpairestraat

Antoine Belpaire werd te Gostende in 1783, in 1816
huwde hij met Marie-Gécile - Giren
Hij was notaris en Greffier van de rechtbank van hoophan-
del. Hij overleed te Antwerpen in 1833. Dere straat is ge-
deeltelyk aangelegd in 1856. De naam van dere straat werd
echter door het stadsbestuur geschrapt in 1956.

Thomas Baystraat

Thomas Bay was Terlander van geboorte en kwam
rich te Gostende vestigen om er handel te drijven. Hij werd
schepen van onse stad, en tevens Beder en mede stichter van
de beroemde Gostendeche Compagnie. Hij werd burge-
meester van Gostende van 24-9-1728 tot 4-8-1738
en van 3-10-1748 tot 24-5-1758.

Francis Vere straat

Sir Francis Vere was een moedige man en een beroemde generaal. Gedurende het drie jarig beleg heeft hij over de berettings troepen in Gostende het bevel gevoerd, van 16 juli 1601 tot aan de overname van het bevel door Frederik Vanderburch op 6 elbaart 1602. Van de negen gouverneurs die de driejarige belegering hebben meegemaakt treedt hij samen met gouverneur Jhr. Charles van der eloot, het meest op de voorgrond, omdat hij was: een « lastigh, maar erg vaillant heer », zoals hij door Fleming werd genoemd. En Fleming kon het weten, want hij maakte de hele belegering mee als secretaris van de verschillende gouverneurs.

Door het moordend vuur van de Spanjaarden waren reeds in de eerste week 500 doden te betreuen. De toenmalige gouverneur, van Bruijningen, gaf geen voldoening en werd vervangen door kolonel Van der eloot. elbaar reeds op 16 juli 1601 kwam Sir Francis Vere te Gostende aan met twaalf vendelen Engelse troepen, die hij van koningin Elisabeth van Engeland had meegehegen.

De koningin van Engeland droeg de Spanjaarden geen goed hart toe, en jende rich er in dat elartshertog elbrecht, met een overmacht van troepen, niet bij machte scheen de vesting Gostende in te nemen. Wat een prestige verlies zou het voor de Spanjaard betekenen, indien het zou blijken dat dit geïsoleerd stadje de machtige Spanjaard met goed gevolg trotseren kon. Het was algemeen bekend dat het moreel der Spaanse troepen beneden peil stond. Betrouwbare ruitery immers moest het voetvolk aandrijven; bangerikken en deserteurs werden ongenadig afgemaakt. Voor de Staten was er dus, met de steun van Engeland, een redelijke kans tot slagen, indien het garnizoen met vaste hand geleid kon worden.

Die vaste hand beriet Sir Francis Vere. Reeds gedurende 15 jaren had hij zich in vele gevechten onderscheiden, waardoor hij alom als een moedig soldaat bekend stond. Hij vocht steeds in de eerste gelederen, de degen in de vuist, en gaf in alles wat de militaire kant van de hwestee betrof, aan zijn soldaten het goede voorbeeld.

elochtans kon hij zeer hardhandig optreden wanneer
zijn onderhorigen zich aan de militaire tucht durf-
den vergrijpen. In tijden van rust liet hij de boog wat
ontspannen, elbaar wanneer het op strijden aan-
kwam was hij onvervaard, voor zichzelf zoals
voor de anderen. Hij was soldaat in en been.
elbaar ook grote mannen hebben hun gebreken. Was hij
moedig en vast beraden, hij was ook een lastig mens
en had een onmogelijk karakter. Zo leefde hij met
vele van zijn officieren in onmin, vooral wanneer
hij met de Earlshertog onderhandelingen aanknootte
over een wapenbestand. Hij werd door zijn officieren
van verraad beschuldigd. Toen echter bleek dat hij die
onderhandelingen slechts had gevoerd ten einde tijd te
winnen tot dat van over zee versterkingen voor zijn
garnizoen waren aangekomen vonden anderen niets
dan afheuring voor zulke handelwijze. Zo werd het
stilaan tijd dat Sir Francis Vere uit Oostende ver-
wijderd werd. Hij ging zich op 7 elbaart 1602
bij Prins elbaurits aandienen, voerde nog enkele tijd
het bevel over andere troepen, en werd gewond in het
bijrijn van Prins elbaurits, die hij zo lang en zo trouw
had gediend. Hij overleefde zijn kwetsuren, maar was
toch niet meer in staat zijn oud « beroep » nog verder uit
te oefnen.

Hij overleed te Londen, den 28 Augustus 1608, in den ouder-
dom van 54 jaar. elbet hem verdween een stoutmoedig
en behend generaal uit een beroemd geslacht.
Het is dan ook terecht dat een der straten op onze wijk
naar hem wordt genaemd.

De Francis Verre straat werd aangelegd in 1928

De groenendijk of Groenendijkstraat
als het beleg van Costende, om het grondgebied van Bredene
aan de zee te onttrekken, werd in 1612 de Groenendijk aangelegd
de straatnaam « Groenendijk » vindt daar zijn oorsprong, ver-
mits dit gedeelte van de dijk aan de wijf Tuurhien vertrok
in zuidelijke richting, en tegenover de hofstede « het Bychewaerts-
hof » naar het Westen liep. Dese dijk die verder het ganze
gebied van Lissjemorre insloot, werd « Vrije Solderdijk » genoemd.
Vanaf dese dijk vertrok dan in zuidelijke richting een nieuwe dijk,
de eigentijche Groenendijk, die dwars door het gebied van de tegen-
woordige spuihom werd aangelegd, en boven de Noord Eede
bleef om ook langs daar het water te weren. Het tegenstaande
dese doelmatige bedijking, bleef de zee een bijzondere voorkeur
hoesken om Lissjemorre te overrompelen. In de tweede helft der
17e eeuw kwam ze tot driemaal toe de schaarse bewoners met
een overstroming verrassen. Vanaf 1715 werd, door het aan-
leggen van een breehuwater in vette aarde, het strand van
Lissjemorre door het aanslibbende zand gevoelig verhoogd,
om zo doende de zee op afstand te houden. En toen in 1903 het
strand van de Tuurtorenwijf met een stenen dijk werd inge-
dicht, bleven van zelf de grote vloedden achterwege.
Van waar de naam « Groenendijk » van daan komt is gemak-
kelijk te raden. De helling was met gras begroeid, en daar
op werden schapen losgelaten om er te grazen. Lange tijd
telde dese weg geen bewoners. Enkel het Bychewaertshof
beheerste er de omgeving sinds onheugelijke tijden.
Eerst in de jaren 1920 werden er de eerste huizen gebouwd.
Sindsdien verreren langs dese weg een ry prachtige woninge
voor al nadat de gronden van de oude Tuurtorenwijf werden
onteigend, en de onteigende Tuurtorenmaars elders naar
woonst gelegenheid gingen zoeken.
De oorlog 1940 - 45 ontredde mochtans dit ganze gehucht,
gerien gans de Groenendijk door de Duitsers in het verdediging
stelsel van de Atlantik - wal werd ingeschakeld.

Daartoe moesten de bewoners, hun huizen ontruimen.
Tusschen de huizen werd een betonnen muur van drie
meters hoogte opgetrokken, en een antitankgracht van
vijf meter breed gegraven, vanaf het einde van de
Voorhavenlaan. Tusschen deze ~~muur~~ werden blokhui-
zen gebouwd, die met kanonnen werden bewapend.
De bevrijding betekende voor de Groenendijkers de zo
lang verbeide terugkomst. Elzas herleefde dit gehucht
en kreeg haar oude glorie terug. En méér dan dat,
want in 1952 werd deze weg gebetonneerd, zodat
deze oude dijk als 't ware een bloeiend gehucht van
onze Opere is geworden, niettegenstaande het tot het
grondgebied Bredene blijft behoren.

In juni 1939 werd de bestratingstaks voor den Opere
van 35 fr op 70 fr per vierkante meter gebracht.

Lyst der straatnamen die officieel geschrapt werden
sinds 28 - 3 - 1956

Antoon Belpairestraat
Sloepenstraat
Sleeptotenstraat
Scheepersstraat
Jacobus Bieënstraat
Bassanstraat
Thomas Baystraat
Bertendrieststraat
Felix Laurereysstraat
Gilleman Snygstraat
Gilles Beukelstraat
Ovisstraat

Gongolvaan: werd Br. Ed. Moreaux
Vuurtoerensteenweg, werd Vismijnlaan
Beederijhaai, werd Hendrik Baelslaai
Noordstraat werd St Antoniusstraat
Zuidoever (spuihoek) Vicogne dijk

De nijverheden op onze wijk

De rederijen en aanverwante bedrijven

N.V. „Pêcheries à vapeur“

Ofschoon de meeste vissersvloepen aan vissersreders toebehooren, worden de grootste eenheden geëxploiteerd door grote handelsvermaatschappijen. De oudste is de „N.V. «Pêcheries à Vapeur d'Ostende» die in 1836 werd gesticht door John Bauwens, een der meest vooraanstaande figuren in de Belgische zeevisserij. De burelen en magazijnen dier rederij waren toen gevestigd op de Brandarischaai. Het kapitaal van de firma werd regelmatig verhoogd teneinde de snelle ontwikkeling die zij vanaf het begin kende, bij te houden. Het aantal in bedrijf gestelde trekkers vermeerderde vrij spoedig: twee in 1896, vier het jaar nadien, in 1900 nog vier en zo voorts.

In 1914 vaarden vier eenheden uit Ostende weg naar Bilford haven; zij namen deel aan de ravitaillerings van Engeland en aan zijn verdediging: één er van werd in 1917 in de grond gelboord. Na den oorlog werd de vloot weder samengesteld. Vanaf 1924 werden de stoomboten vervangen door motor boten. Na het bouwen van de nieuwe vissershaven kwam de rederij terecht op onze wijk vestigen. Op de Bederyschaai (thans H. Baelschaai) werden de burelen en ruime magazijnen opgericht. In 1940 vertrokken alle trekkers buiten twee, andermaal naar Bilfordhaven: bijna allen werden ten dienste van de Britse Admiraliteit gesteld. In 1946 kwamen vier nieuwe eenheden de verdwenen boten vervangen: in 1953 werd de vierde jkhn aan de vloot toegevoegd.

Laten wij er nog aan toevoegen dat de hr Bauwens in 1885 de eerste Oostendse treiler liet bouwen. Dat hij de eerste hoelhamer bouwde op de in 1917 getorpedeerde „MARCELLE“

dat de eerste radio installatie aanboord van een Belgische treiler door hem werd geplaatst.

Hij richtte verder nog verschillende met de zeevisserij verwante bedrijven op, zoals de « FROID-ARTIFICIEL ».

Het werd actief bijgestaan in zijn ondernemingen door zijn zoon Raymond.

Den overleed den hr John Bauwens de rederij en aanverwante bedrijven op onze wijf werden door den hr Raymond Bauwens voortgezet

De „N.V. MOTORVISSERY.“

In onze visserij neemt nog een andere grote vennootschap een voor aanstaande plaats in, namelijk de N.V. „motorvisserij“, gesticht op 29 December 1929 door de hh L. S. H. DeGrop, J. Delvaere en Ch. DeGrop, en de naamloze vennootschappen « Écheries d'Islande », « Amsterdamse Belegingsmaatschappij », « Mutual Liégoise », en « algemene Bankvereniging en Volksbank van Leuven ».

De hr L. S. H. DeGrop, die afgevaardigde beheerder werd, bracht in de zaak de twee motortreilers „O. 290. TENIERS » en « O. 291 « JORDAENS » welke hij koopt voor eigen rekening had laten bouwen.

Haar inrichtingen waren gevestigd in de Zuidstraat. In 1934 werden grote Complexen opgetrokken op een strook grond gelegen op de H. Baelshai, Fortstraat en Victoriaaan. Ook een grote ysfabriek, « Les Froges rifères du Littoral » voor de verkoeling, bewaring en industriële behandeling van de vis.

Onder de krachtadige leiding van haar afgevaardigde beheerder is de rederij thans de sterkte van de kust. Rond dit Centrum van aanwienlijke bedrijvigheid werden verwante vennootschappen gegroepeerd, namelijk

Ostend Stores and Repeworks, voor de fabricage van scheepstouw en hoord voor de visnetten, de « Scheepsmetaal werken » voor het onderhoud en herstellen van scheepsrompen en motoren

M. V. Entreprises DeBloedt & Fils

Een grote rederij met drijvend gespecialiseerd materieel is de firma welke in 1885 gesticht werd door wijlen Emmanuel DeBloedt. Deze werd opgevolgd door zijn zoon Prosper die thans voorzitter van de Beheerraad en directeur-generaal der vennootschap is. Haar werkhuizen waren opgericht langs de Brede steenweg nabij de vaart. Deze firma is voornamelijk gespecialiseerd in het uitdiepen van havens, vaarten en kanalen, en neemt deel aan baggerwerken in het buitenland, zoals in Frankrijk en de Franse koloniën, alsmede in Afrika en in Zuid Amerika.

De M. V. « Entreprises DeBloedt & Fils », heeft een kapitaal bedrag van 125.000.000 fr.

Rederij Lambrecht

De rederij Lambrecht werd gesticht door hr Henri Lambrecht, hij geboren te Oudinkerke op 5 juni 1884, als zoon van een zandvisser. Vanaf zijn vroege jeugd voelde Henri zich tot de zee aangetrokken en trok op elfjarige leeftijd naar zee aan boord van de „P. 21“, met schipper Desiré DeBrop, Henri Lambrecht deed zijn best, en na gehuwd te zijn met Stephanie Wildemeersch, kocht hij zijn eerste schip, welke hem toen 8000 fr kostte en 12 meter mat, enkele jaren later liet Henri zijn schip vervangen door nieuwe van 14 meter lengte Toen brak den oorlog los. De familie Lambrecht vertrok naar

Engeland; Bamsgate; maar in edel 1916 stak Henri met zijn schip het kanaal over om te blijven vissen tot het einde van den oorlog. Zijn P. 26 verhoort hij na den oorlog en verwing die door een Engelse smach die op zijn beurt in 1920 verhoort werd.

In 1924 liet Henri Lambrecht, samen met Jules Baels te Vlaardingen bij de werf Tigee, de O. 25, KONING-ALBERT, bouwen. Het was toen dat hij te Gostende kwam wonen en zijn bedrijf verder uitbouwde. In 1928 werd de „O. 26,“ bij de rederij Lambrecht gevoegd en in 1930 de O. 315. In die tijd stichtte Henri Lambrecht de Verenigde Motor vissers reders, om de belangen der middenslagvisserij te verdedigen. Samen met John Bauwens werd dan op getreden voor de verdediging van de visserij. Ook de verzekeringsmaatschappij «De Ster» werd door Henri Lambrecht opgericht. De rederij Lambrecht werd opgericht burelen en pakhuizen op de H. Baelskade.

In 1948 stichtte hij samen met de heer Van der Bol het Verbond der Belgische Zeevisserij, en hielp de belangen der visserij te Brussel verdedigen. Hij was lid van de onderzochts raad voor zeevaart, van de gemeenschappelijke kas der zeevisserij, de vissershaven Commissie, de nationale Sanitaire Commissie voor zeevisserij en lid van het bestuurscomité van de stedelijke visserij school.

Henri Lambrecht overleed te Gostende den 18 april 1959.

De rederij telde toen zes diep zee treilers, die onder het beheer van zijn zoons, Charles, Henri en Marcel kwamen te staan: Het waren:

- O. 25, KONING-ALBERT»
- O. 121, MONTE-CARLO »
- O. 215, GABRIELLE-MARIA »
- O. 242, JEANNE-MARIA »
- O. 285, MARIE-JOSÉ-ROSETTE»
- O. 286, CHARLES-HENRI

In 1961 liep op de Werf Belhord & Co. er toch te Gostende een goed nieuwe treiler van stapel, het de O. 216, HENRI-JEANINNE.

De rederij Seghers

De rederij Seghers werd gesticht den 21 Februari 1928 door den heer Emédé Seghers, die begon met een kleine werkplaats voor het herstellen van scheepsmachines. In 1934 kwam heer Seghers rijk op de Slijpway-raai vestigen waar hij een scheepswerf oprichtte samen met zijn zoons Victor en Charles, die weldra een bloeiende zaak werd. Als rederij was ze even belangrijk want in 1934 besat de rederij reeds 8 schepen. Na het overlijden van den heer Emédé Seghers ging de zaak volledig in handen van zijn zoons Victor en Charles die over een grote wilskracht beschikten en de zaak nog naar een grotere bloei brachten. In januari 1939 werd zelf een hunner schepen, de «RENAISSANCE» als koopvaardyschip ingericht en in lyn gebracht tussen Gostende en de Knidhuist van Engeland. By het uitbreken van den oorlog vertrokken 7 vaartuigen van de rederij naar Engelse en Franse havens, waarvan er twee verloren gingen. De o.307 «PERSEVERANCE» was te Gostende blijven liggen en werd door vliegerbombardeement op 21 mei 1940 in de grond geboord. Na de beretling waren de werkhuizen Seghers groten deels vernield, maar de eigenaars bleven niet bij de palen zitten en wisten in korten tijd de zaak op nieuw in te richten, en de vooroorlogse bloei terug te ekenen.

Verder waren nog 4 belangrijke rederijen op onze wijk
gevestigd:

1) Bedrijf N.V. ZEEVISSCHERY: KONING-ALBERT.

Directeur Lorenzen Willy: Congolaan 31

Gesticht in 1930 - ontbonden in 1954

Deze rederij had vijf schepen.

" 0141, ZEEHOND :

" 0.334, NOS-ENFANTS:

" 0.36, DOLFYN :

" 0.66, BRUINVISCH :

" 067, STEUR :

2) Bedrijf: Boels: Victorialaan
gesticht in 1936, met zes schepen

" 0124, DE-HEILIGE-FAMILIE,

" 0.202, ZILVERMEEUW, I,"

" 0.261, ZILVERMEEUW II,"

" 0.267, VICTORIA

" 0.305, FRANÇOIS-MUSIN,"

" 0.532, STORMVOGEL,

3) Bedrijf: Edmond Elborphy: Congolaan 101
gesticht in 1937, ontbonden in 1956
met 5 schepen.

" 0.7, VICTOR-MARGUERITE

" 0.26, LILIANE

" 0.253, ADRIENNE, I,

" 0.257, ADRIENNE, II,

" B. 118, VICTOR-MARGUERITE.

4) Cie Maritime du Progres: Slijpwayhaai
gesticht in 1944 ontbonden 1952
met drie schepen.

" 0.328, RAMSKAPELLE

" 0.327, DIXMUIDE

" 0.326, REIGERSVLIET

In 1937 woonden op onze wijk 75 reders die eigenaars waren van één tot twee vissersvaartuigen

Lijst der nijverheden aan de vissershaven gevestigd.

Naam der instelling of inbater	nijverheid
De Vissersverbroedering Firma Valche Gebr. St Martin Sege	Scheepsbenodigheden ijzerhandel en scheepsmotoren Scheepssmederij
Van Eycken Henri Schochaert	scheepsschilderwerken scheepssmederij
J. Bavenier & Zoon M.V. Durfina	Scheeplichten en benodigheden Stook en smeerolie
Motor Vissery N.V. Froid Industrieel	Bederij en touwslagerij ijsfabriek
Pêcheries à vapeur Oostendse Bederij N.V.	Bederij Bederij
Bederij Lambrecht Burkenrah	Bederij en scheepsbenodigheden Scheepsbenodigheden
?	Leilmakerij
Belgium petroleum Co (BP)	Stook en smeerolie
Oostendse koperlagerij S.A.I.T.	Scheepshichten en koperlagerij Radio en telegraphie
Galtex Petroleum Comp. Frigoriferes du littoral S.A.	Stook en smeerolie ijs en diepvriesfabriek
Brunet & Co Gamiel Willem's & Co	Vishandel Vishandel
Hulp in Nood	Scheepsverzekering

Naam der instelling of uitbater	nijverheid
S.G.A.P	Scheepsbenodigheden (Operatieve)
Gallée	Stoek en smeerolie
Vermeire Marcel	Bouwerk en staaldraad
J. Beyen	Electriciteit
E.M.I.M.A	verfwaren
Sisire opdendrijnch	Scheeps electriciteit
G. Vandepulle & Koon	Scheepsbenodigheden
Ab. & Ab. Fortier	Scheepsmederij
Abornbel	Visbewerking (Kouterij)
Bonded Stores Pierre (Brackx)	Scheepsbenodigheden
G. Abadelein	Vishandel
Bonded Stores Sintelon	Scheepsbenodigheden
A.D.A	Haring inleggerij
Bedery Seghers	Stapelhuis
Comp. Telfon	Radio & scheepsapparaten
A.B.A.C.A.	Scheepsbenodigheden
N.V. ALTA	Vishandel
Bedery Ghys	Stapelplaats
Abas Borgonie	Vrverhandel
Kopergieterij der kust	Kopergieterij
Sardinerie du Littoral	vis inleg fabriek
Firma Debladt & Koon	Herstellingswerkhuis
Pescator N.V	Vismeelfabriek
Segher Gebroeder	Scheepswerf en Bedery
S.M. Industrielle des Pêcheries } Soc - Gap.	Scheepsbenodigheden
S.I.M.A.P	Scheepsmoloren

Scheepswerken

W ^{dwe} Jules Denye	:	Nieuwe werfhaai	N ^o 1
W ^{dwe} De weert - Brehillie L. Koon	}	" "	N ^o 2
Loy August	:	" "	N ^o 3
Hillebrand Achiel	:	" "	N ^o 4
Borey Frans	:	" "	N ^o 5
Fanesi Richard	:	" "	N ^o 6
Seghers Gebroeders	:	Slijpweghaai	

Garagisten

Leguin François L. Koon	:	Br. Ed. eboreauxlaan
J. Jollet	:	Br. Ed. eboreauxlaan
ebalpeson Frans	:	Voorhavenlaan (verdelers van Shell product)

Handwerkers van Openbare werken

Segroote Gustaaf	:	Voorhavenlaan 213	:	bouwwerken
Marlein Pierre	:	Thomas Vanloostraat 42	:	Vervoer
Borrey François	:	Voorhavenlaan	:	Zimmerwerken
Duyck François	:	Moord - Edeestraat	:	Smedereij
Schochaert Serge	:	Thomas Vanloostraat	:	Schilderwerken
Schochaert Fernand	:	Voorhavenlaan	:	Schilderwerken
Bondeler Marcel	:	Voorhavenlaan	:	Schilderwerken

Limonade-fabrieken

Limonade Luca	:	Ed. Hammanstraat
Limonade Groom	:	Victorialaan

Liquor-stokerij

Bruss eblfons	:	Fortstraat
---------------	---	------------

De gevestigde firma's in de vismijn van Ostende

A. in de vishalle

	Balkhuis N ^o
Gorneillie Victor:	1
N.V. Motorvisserij	2
N.V. Frigorifères du Litoral	3
Fontaine, Urbain	4
Gehiere, Louis, p.v.b.a	5
p.v.b.a. August Sede	6
p.v.b.a. Boose Christine	7
La Gauronaise N.V. (p.s. Boels	8
p.v.b.a. Simons & Decru	9
N.V. Abadelein G. Toet L.	10
p.v.b.a. Abas Derutter, Leop.	11
Bepaere, Oscar Knochaert	12
N.V. Abadelein G.	13
N.V. Bloet, Frans	14
Bespey, Henri	15
Verleye, Fernand	16
Fa. Derrudder	17
Boutier A., Verbanch Len Belcroix Jules	18
N.V. Camille Willemis	19
Lilly Abireille	20
Fa J. Van Ghehuwe	21
Sebeen, Ed	22
Andries G. en Vanstaël Ab.	23
p.v.b.a. B. Willemis - Verschelde	24
Declercq V.	25
Fontaine Urbain	26
Gant Robert	27
Edm. Voeten	28

Ostervind V. en Voeten Ed.	29
Brunet	30
P. v. b. a. Motte & Co	31
Curand y. Bienpont & y	32
P. v. b. a. M. Lingier & Bedard	33
Robert Deschamps	34
Lemenu y., V. Depoorter	35
Stiers B., Gen B., Quaegebeur et y, Jansens y. en Baillieu et y., Fr Geldhof en Vynche & B.	36
Missiaen et y., Lingier L., Lust et y., Herlevede y	37
Missinne y., Verbranch B.	38
van Fierens	39
Staes E., Vandenbussche et en Verduyn et y.	40
Deswaef et y., Dortant F. en Willebrongel B.	41
Vynche Fernand	42
Hubrechtsen B. & Fontaine Urbain	43
Bovit, et y.	44
Bercken C	45
Ooghe, et y.	46
Van Ooteghem B.	47
Teelbrouck, Ed	48
Vande Wynchel O	49
Watty Oscar	50
Jacques Gesteloot	51
Goës Fr	52
Desomer, Florentine	53
Storme et y.	54

A. Vishalle

Sakhuus №

Lombaert S	:	55
We Noël Deblercq	:	56
Konnekeyn ab	:	57
Brunet. E.	:	58
Wave Van Darys E.	:	59
Van Bynsbergen. P.V. & ab.	:	60
Demaker, Ernestine	:	61
p.v.b.a. Willems, J.	:	62
Verleye Fr.	:	63
Verhulst, Gh. & Fr.	:	64
Obychier ab.	:	65
M. V. Brunet & Co, Sabbe, André } en abev. Sabbe - Dewaeys	:	66-67
abdelein G.	:	68
Bourée Gh. en Willems ab.	:	69
Onderlinge Visaafslag	:	70
Declercq, Gh.	:	71-71a
Daniels G., Vandenaabeele ab. }	:	72
Deveke Jérôme, Colpaert E., }	:	73
Dehnysser G.	:	74
ab. Fauconnier	:	75
Vollbrecht ab	:	76-77
Bals E., Gunst L.,	:	78

B. in de Haringhalle

Farlevliet B	:	Sakhuus №
Wauters Willy	:	101
	:	102

B. Haringhalle

Bakhuys N° 2

Vanderlinden, Robert	103
Seperer J	104
Beschepper, Frans	105 en 106
S. St. « Bon Marché »	107
Ostend Fish Cy	108
Goes, Henri	109
Ostend Fish Cy	110
Quisquater J.	111
Dumalin Albert	112
Eggers H.	113
Kroothoep Albertine	114
W ^{ve} Segroote Albert	115
François Charles	116
De Clercq Roger	117
Besmet St. Mary. E.	118
Van Speybroeck St., Eyland St.	118
N. V. Décheries à Vapeur	119
Castelijn St	120
Huisseune Raymond	121
Bemy, Georges	122
Beljens St	123
Balloen F.	124
Meuwenhuyse	125
Ca. Van Haverbeke	126
W ^{de} Leveke en Zoon	127 en 128
Wc Lenaers	129
Van hove J	130

B. Haringhale

Bahuis $\frac{1}{2}$

Vanden Gieboom Jr.

131

Gercken G.

132

Leurs eb., Brugsse G.

133

P.V. B. A. election

134

De oesterteelt op onze wijk

De oesterteelt floreerde, vóór 1914 te Gostende, toen waren er drie inrichtingen op onze wijk, n.l. de oesterparken: Valche & Dehnyed, - Stechert-Strachelt en St. Vermeersch & Cie. Na de wereldoorlog 1914-1918, verdween deze teelt volledig te Gostende.

Vanaf 1933 werden proeven gedaan om oesters te kweken in de spuihom. De uitlagen waren bemoedigend en in 1939 hadden de oesters van Gostende hun oude faam herwonnen. Eerste meer kwam den oorlog. De spuihom werd drooggelegd tijdens de winter 1940-1941 met het doel er een dijk op te slaan ten einde het dok als basis voor waterwagtuigen te gebruiken. Ofl de oesters - er waren er nog genoeg één miljoen kwamen om het leven; zo werd het werk van zeven jaar vernietigd op een paar dagen.

Na den oorlog moest gewacht worden tot 1956 om het Beheer van Openbare werken te zien overgaan tot het weg breken van de dijk die de spuihom rechtstreeks moest verbinden met de zee. Ingevolge het niet gebruiken van dit dok, gedurende 15 jaar was het in het begin niet mogelijk er opnieuw oesters te kweken. Een nieuw procedé werd uitgedacht dat aanvankelijk niet de verwachte resultaten opleverde.

De heer Baoul Halemwijn wiens naam nauw verbonden is met de Oester teelt te Gostende, en die reeds schone installatie's op de Schielbaan straat gebouwd had, besloot beroep te doen op het ministerie van Landbouw in elbee 1961 opdat de Oester teelt van Gostende weer dra rijn zou wat het over 50 jaar nog genoeg was. De h. Halemwijn drong dan ook nog aan opdat een geul in de spuihom zou gegraven worden om de parasieten volledig te doen verdwijnen. Dank zij de werking van de Westvlaamse Economische raad het de minister van Openbare werken zopas de nodige baggerwerken uitvoeren en werd ook een byzonder krediet ter beschikking gesteld door de min.

minister van Landbouw, voor wetenschappelijk onderzoek.
De geboorte van de stollen zeelt.

Deze methode, die aanbevolen werd door dr. Le-
laup, voorzitter van het Koninklijk Wetenschappelijk Instituut
werd voor het eerst in 1856 met oorspronkelijke Nederlandse
oesters beproefd. Deze methode bestaat in het vasthechten
van 2 tot 3 jaar oude oesters op stollen, en dit bij middel
Cement. De stollen bestaan uit een byzondere houtsoort
door haar zware dichtheid, het drijven op het water belet
De oesters worden op de vier zijden van de stollen aan
gebracht en vervolgens aan stellingen in de spuikom
gehangen. Aldus onderwater gedompeld en voortdurend
bewogen door het water, is een rijke voeding van
de oester verzekerd, aangerien zij niet in aanraking
komen met het slijk, deze oester heeft een fijne en sch-
pige smaak, die een tijds de vermaardheid van de beste
se oesters » intmaakt.

Onmiddellijk had men ook een aanvang genomen in
broedoesters in de spuikom, zoals dit trouwen ook toeg-
past werd voor 1940. In 1856 werd de weder opbrengst
zeer belangrijk en waren de honderden gehakte pannen
voor het opvangen van de jonge oesters, volledig be-
dekt. Deze eerste oogst « Oostendse oesters, te Oostende
gebooren werd in 1860 op de markt gebracht.

Werden dus gunstige uitslagen bereikt en is de voor-
brenging sedert drie jaar in de Spuikom van uitste-
kende hoedanigheid toch bleven teleurstellingen en grote
verliezen niet uit, daar men jaarlijks met een sterfte
cijfer van 40 tot 50 th af te rekenen had van de oesters
die in de spuikom te water gedaan werden. Het blijft
immers dat de bodemgesteldheid van de kom in angst-
wekkende mate de groei van ontelbare parasieten bevor-
dert, die zich per miljoen vermenigvuldigen en in de
huidige staat van de kom onmogelijk kunnen verwijderd
worden.

De oorzaak hiervan ligt in een diepe huil midden de
Spuihom waar zich het voortplantingscentrum van de pa-
rasieten bevindt. Bij laag water kan deze huil onmo-
gelijk geleidigd en gereinigd worden. Zoals hoger gezegd be-
de hoge overheden dan ook een Geul te graven van af de slu-
zen tot deze huil, terwijl de hom zelf voor twee weken vol-
werd droog gelegd.

Ook het huizen van de cesters brengt grote kosten mede; we-
gens de aanwezigheid van talrijke parasieten moeten de cester-
schelpen te costente afgeborsteld worden. zodat een werkmans
gemiddeld 800 cesters per dag huist.

Sank zij de gouverneur van West-Vlaanderen werd de spui-
hom volledig hersteld en kon de cester teelt opnieuw aanvan-
gen.

De ysfabriek „Froid Industriel“

Het was inderdaad den 27 juni 1914 dat deze instelling gesticht werd aan de oude statie, op de Brandarisvaart. Voor den oorlog 1914 - 1918 bestonden er een drietal grote firma's namelijk de Wwe Gasteels - De Boene, de firma Hamman en de firma De Forges, die alleen vloors yis importeerden en in hun onderscheidelijke magazijnen onderbrachten, om daarna aan handelaars of reders afgerette worden.

In 1888 stichte de firma Denayer van Willebroek, een ysfabriek langs de vaart te Sas Slijpens, welke op 1 juni 1908 door Dr Hamesse overgenomen werd.

De firma welke voor het eerst kunstmatig yis fabriceerde werd ten slotte den 1 november 1921 door de beheerders van de „Froid Industriel“ overgenomen.

Onmiddellijk na den Oorlog nam de heer Gustaaf Vandenberghe er de leiding in handen, en niet alleen werd de Belgische vissersvloot en gans de stad Oostende alsook de vishandelaars en firma's van yis voorzien, maar talrijke Engelse vissersvaartuigen kwamen hier yis en kolen inladen, tydens de Engelse stakingen, welke voor onze industrie het gouden tijdperk mochten genoemd worden. Steeds namen de zaken een geweldiger uitbreiding, maar van modernisering van het bedrijf kon nog geen sprake zijn, daar elkeen wist dat binnen afzien baren tijd de nieuwe vissershaven welke in wording was, al spoedig zou uitgebaat worden.

Ondertussen had de knappe bestuurder aan allerlei moeilijkheden het hoofd te bieden en na tot in de puntjes de plannen van de nieuwe fabriek bestudeerd te hebben, ging men in elbei 1934 aan de Boederyhaai (thans Hendrik Baelsvaart) over tot het leggen van de nodige

waterleidingen, in afwachting dat de installatie zelf
er weldra kon worden opgetrokken worden.

Reeds op 15 September 1934 de nieuwe vissershaven in
inluidigd werd, nam ook de bouw van dit prachtig
Complex een aanvang. De werken werden door
zijn bestuurder met de grootste nauwkeurigheid
gevolgd, zodat ook deze machtige fabriek met haar
ultra moderne installaties na enkele maanden, en
wel in juli 1935 voor het eerst kon uitgebaat worden.
Deze firma die gesticht werd door een groep reders
en visboordelaars is thans bij machte dagelijks 200
duizend kg ys voort te brengen.

De Firma Valche

De Firma Valche werd gesticht in 1783 door Casimir Valche onder de regering van Keizer Jozef II. Casimir Valche was afkomstig van Chamon en in de St. Thomasstraat (thans Kapellestraat) vestigde hij een handel in yzerwaren en alle artikels welke nodig waren voor scheepvaart en visserij. In de Werfstraat (thans Hendrik Ferruysslaan) richtte hij een scheepsmederij in, die toen reeds 50 personen te werk stelde. In 1820 werd Casimir Valche opgevolgd door zijn zoon Jean-Casimir Valche. Hij overleed in 1858.

Jean-Baptiste Valche was het die, in 1890 bijgestaan door zijn zonen Louis en John, een groter en ruimer gebouw liet optrekken in de Kapellestraat, 76, waar thans de maatschappelijke zetel van de Vlaamse Vennootschap Valche Gebroeders gevestigd is.

Louis en John Valche stierven echter beiden tamelijk jong, en zij lieten de leiding van de zaken over aan hun zonen Jean, André, Louis en Pierre.

Onder leiding van deze gebroeders heeft de firma zich geweldig uitgebreid. Zij vestigden bijkantoren te Lenoche, Parijs en Brussel, een groot yzermagarijn aan de Voorhaven in de Handelstraat. In november 1934 lieten zij een atelier voor scheepsmotoren bouwen op de St. Baelskaai en in de Victoriaalaan op de wijk Vuurtoren te Gostende. Te Gostende was het vooral Pierre Valche, die na 1920 een grote activiteit ontplooiide, daarin trouwter zijde gestaan door de heer Edouard Van Elshande. Pierre Valche verongelukte op 30 december 1940 te La Rochelle met aanbord te gaan van een Gostends vissersvaartuig, zijn stoffelijk overblijfsel werd na den oorlog uit La Rochelle naar Gostende overgebracht met het vissersvaartuig O.245K EVOLUTION, van de gebroeders Verhaeghe op hun beurt zijn het de zonen, die de zaak overnamen en nu nog in handen hebben zij behoren reeds tot de zesde generatie der familie.

Het ysermagazijn op de Gese

Daar bevindt zich een enorm magazijn waar alle soorten smeed en betonyzer zijn opgesteld. Opnieuw tientallen soorten, dichten en romeer. elbachees om yzer te plooven en te snijden.

Moderne werkhuizen aan de vissershaven

Op de Hendrik Baelshaai, nabij de vissershaven heeft de Firma Valche een kleine yserwinkel, waar de vissers allerlei benodigheden kunnen bekomen. elbaar achteraan in de Victoriaalaan zijn enorme grote werkhuizen waar de scheepsmotoren hersteld en vernieuwd worden. Van de kleinste precisiestellen tot de grootste boormachines, draaibanen en zo meer zijn speciaal gezet om deze motoren te bewerken. Naast die werkhuizen zijn grote magazijnen opgericht met alle nodige wisselstukken

De firma Gamiel DeBloedt & Zoon

In 1934 richtte h. Gamiel DeBloedt een werkhuis op in de Beekstraat voor de reparatie van allerhande voertuigen en scheepsmotoren, waar tevens ook een draai-rij werd ingericht, die naderhand naar de Victoriaalaan 7 dan de vissershaven werden overgeplant. Planning, werkmethode en personeelsbeleid brachten het van een kleine reparatiezaak tot een ~~totaal~~ der grootste bedrijven van heden te Gostende waar elb stuk scheeps en vissersmateriaal kan gehocht geplaatst en hersteld worden. Hier werd het voorbeeld gegeven van de effectieve bijdrage tot de zo nodige industrialisatie van onze gewesten. Waar vroeger een paar man werkten, werken nu hele rijen mensen. Van huiswerkplaats werd het een Constructie-atelier waar ook bulldozers, tractoren en kranen hersteld worden. elb uit het groot aannemers bedrijf vonden hier,

tussen deze grote technische mogelijkheden een enige kans om hun materiaal op prima wijze te laten in orde stellen. De bijvoeging van Ultra moderne machines gaf het bedrijf de mogelijkheid tot top prestaties. Alle eer en verdiensten komen toe aan P.V.B.A. Camiel DeBloedt en Toon welke onder de stuwende leiding van een ondernemend directeur Boland DeBloedt, met rondom hem een schaar eminente arbeiders en bedienden, te vestende een moderne industrie schiep welke werk verschaft aan talrijke mensen, en voor herstelling van motoren een merkelijke verbetering betekent.

De Visschersverbroedering

De „Visschersverbroedering, werd gesticht als samen werkende maatschappij te vestende in het jaar 1930, en was gevestigd in de Londenstraat. Het had voor doel een Coöperatieve voor de visserij op te richten, alsook het oprichten van een rederij voor het vervoer van stook en smeer olie voor de visserij. De schaatshappij trad als dan op als officiële verdeler van de Purfina producten. In 1935 werd een eerste vaartuig gebouwd „PURFINA.I, om de vissersvaartuigen te voorzien van stook en smeerolie. In 1936 ging de zaak over naar de ~~elk~~ ^{elke} werknemers van den arbeid. Op 28 December 1954 werd de samenwerkende maatschappij in „klaamlose vennootschap omvormd met terug werkende kracht naar januari.

In 1936 kwam de Coöperative en rederij OM zich op de B. Baelskai n° 2 vestigen. Een tweede schip trad in dienst in 1945 de „JACKIE, ter vervanging van de „PURFINA.I, die op 21 Mei 1940 aan de slipwaykai was blijven liggen en door vlieger bombardement vernield werd. De maatschappij bezat ook twee grote tankschepen, „AVANTI.I, - en - „AVANTI, II. In 1957 werd de „JACKIE, afgebroken en vervangen door de vissersloop Z.62 „EMANUEL-ANNA, die als tankschip in de haven optrad.

Hoge bezoekers aan onze haveninstellingen

Den 28 mei 1920 komt den Heer Minister Edouard Anseele te Gostende aan. Nadat hij besprekingen had gevoerd op het bureau van Openbare werken roepen onze vissers haven bracht hij een bezoek aan ons kwartier waar de haven en de nieuwe wijk diende opgericht te worden. Daarna neemt hij zijn intrek in het hotel Rochester.

Dinsdag namiddag 18 September 1934 bracht den Heer staats minister Boulet een bezoek aan onze haven en nijverheid instellingen, dewelke hij zegde dat de vismijn de schoonste van Europa was.

Bij de inhuldiging der nieuwe haven instellingen was het de beurt aan de h. h. Minister Anseele, Gouverneur Baels, de heer directeur General Devos van het kee weren de heer burgemeester van Gostende Bureau, de schepenen Bourquiert, Van Vlaenderen en Vroomme en talrijke andere personaliteiten waaronder ook Minister Dierckx.

Op 30 juni 1939 komen de Prinsen Baudouin en Albert van België in gezelschap van gouverneur Baels ons met hun bezoek vereeren.

Op zaterdag 29 juni 1946 brachten de h. h. Bonjevaux Minister van verheersweren en de De smaele minister van wederopbouw een bezoek aan onze vissers haven en aan het nieuwe vaartuig O. 297, RUBENS II van de N.V. Motor Vissery. Ge 1830 u had een feestmaal plaats in het hotel Osborne.

In 1951 bracht koning Baudouin I van België een bezoek aan onze haveninstellingen en onze nijverheden op de wijk

Op dinsdag 26 augustus 1952 bracht de Deense minister van visserij Knud Bee een bezoek aan onze nijverheidsinstellingen in aanwezigheid van zijn Cabinetshoof en talrijke overheidspersonen.

Dinsdag 10 mei 1953 om 10 u 30 's morgens brachten de Ministers Segers en Heegers samen met de h. Gouverneur der Provincie West-Vlaanderen een bezoek aan de vismijnen haveninstellingen, zij werden rondgeleid door het stadsbestuur van Gordene. Daarna woonden zij de inhuldiging bij van de nieuwe treiler 081 «JOHN» van de Secheres a vapeur. Daarna had een lunch plaats in het Hotel Osborne.

Zaterdag 16 mei 1953 bracht het personeel van het leeuwenvut Brussel een bezoek aan de vissershaven en haar instellingen, daarna werd een tochtje gemaakt in zee. De dag werd besloten met een ontbijt in de huiskamer.

De Koninklijke familie op onze wijf

Vrijdag 26 juni 1953, ter gelegenheid van de afreis van Prins Albert met het fregat «L.T.Z. VICTOR-BILLET» voor een kruistocht naar de noordelance zee werd de Koninklijke familie bestaande uit Koning Leopold, Prinses Liliane, Koning Baudewijn, en Prins Alexander per auto naar het Oosterslot gebracht.

Om 13,40 u voer de «L.T.Z. VICTOR-BILLET» voorbij talrijke vlaggen wapperden op de mast. Gans de bemanning bracht een dubbel hoera geroep uit, waarna de Prins op een zijvlagel van de Commandopost zijn familie ten afscheid wuifde. De Koninklijke familie groete hartelijk terug. Het schip verdween stilaan in volle zee.

Daarna vertrokken de hoge gasten naar het Koninklijk Chalet te Gordene.

Het schip kwam op Zaterdag 1 augustus 1953 in de haven terug na een voorspoedige reis.

Prins eilbert op bezoek in de vismijn

Woensdagmorgen 4 juli 1956 even voor acht uur 's morgen stopte een hofauto in de vishal, waart Prins eilbert in uniform van Zeemacht officier stopte. De Prins was vergezeld door majoor Ehibaut de ebaissieres. Zij werden verwelkomd door Burgemeester eilolf Van Glabbeke en de heer gouverneur outryve d'iedewalle. Toen de prins zich in de vismijn begaf werd hij door de kopers en visvrouwjes hartelijk toegejuicht en op landgeblap onthaald daarna bezocht hij de visverhog. en de haven inrichting en nam een ontbijt in het bestuursgebouw van de vismijn waar hij tevens een onderhoud had met talrijke personen uit het vissersbedrijf.

Ter auto ging de tocht vervolgens naar de Graaf de Smet de elagerlaan waar de overheidspersonen afscheid namen van de Prins. Daar was het de beurt aan de h. Bertrand directeur-generaal van het keeieren om de Prins te verwelkomen en te begeleiden naar de nieuwe staatspaleitboot «ROI-LEOPOLD III» van daar begaf hij zich met de staats vedette naar de Werkhuiden van het keeieren. Ten slotte begaf de Prins zich naar de keevaartschool. Even na het middaguar keerde de prins naar Brussel terug.

Het ehepenCollege van ebadrid op bezoek.

Op 27 maart 1960 werd een bezoek gebracht aan de vismijn en de haven instellingen door afvaardiging van het gemeentebestuur van ebadrid, onder leiding van der Campos ehepen van bevoorradiging van voornoemde stad, zij waren op studiereis teneinde de distributie van bederfelijke eetwaren te bestuderen. De Spaanse gasten werden door ons ehepenCollege een lunch aangeboden in de hursaal te Gostende.

De ambassadeur van Senegal
bezoekt onze vissershaven.

Sjime ekomar Gueye, ambassadeur van Senegal, bracht dinsdag 24 October 1961 een bezoek aan de vissershaven en aan

verwante bedrijven. Bij zijn aankomst op ons grond gebied werd hij verwelkomd door de h. Bager de Bunder, eerste schepen van Gossende. De ambassadeur was vergezeld door zijn secretaris en een technisch raadgever. Daarna begaf hij zich naar de stedelijke visserschool waar hij ontvangen werd door schepen Larweweins. Rond het middaguur werd hij ten stadhuis ontvangen waar hij het ereplakket der stad ontving. Na afloop werd hij ontvangen door de Botary Club waar hij een voordracht hield over de algemeene vraagstukken van Senegal.

Minister van Openbare werken of beroek

De h. eberlot, minister van Openbare werken, bracht dinsdag 22 augustus 1961 een bezoek aan de haven instellingen. Hij was vergezeld door de hh. Willem's secretaris generaal; Franchx, kabinetshoofd; eberens, adjunct kabinetshoofd; Soeur, privé secretaris; Verschaeve en G'jampens hoofd ingenieurs van Bruggen en Wigen alsmede nog verscheidene hooge ambtenaren. De minister en zijn gevolg werden verwelkomd door het voltallig stadsbestuur. Daarna werd hij ontvangen op het stadhuis waar hij het ereplakket van de stad overhandigd werd.

De tweede wereld oorlog 1940-44.

In de lente 1939 toen Duitsland plotseling Oos-
europa binnen viel was elke begoocheling uitgesloten.
Europa ging met rassche schreden naar een algemeen
conflict. Dit vooruitzicht bracht den angst in het hart
van alle vrede lievende volkeren. alhoewel België
zich onmachtig bevond tegen over den aanrukkenden
storm, stelde het yverig op het laatste oogenblik alles te
doen wat in zijn macht was om de storm te trachten af-
te leiden. In augustus 1939 scheen den oorlog te zullen
uitbreken. De regeringen van de kleine staten sloten zich
aan bij een voorstel van België en verklaarden zich
getramenlyk bereid een uiterste poging aan te wenden
ten eind de vrede te redden.

De ministers van Buitenlandse zaken werden bij hoog-
dringenheid te Brussel byeen geroepen op 23 augustus, en
heurden de tekst van een verklaring goed, waarvan
Koning Leopold zich richtende tot de ganse wereld, den
zelfden dag voorlesing deed in het Paleis te Brussel in
naam van de staatshoofden van de Oso- Groep.

By deze oproep sloten zich de Paus en talrijke regeringen
aan. De Britse en Franse regeringen betuigden hun vol-
ledig accoord en herinnerden aan hun voortdurende
betorgdheid voor het aanwenden van vreedzame methode,
tot het regelen van al de vraagstukken. Maar niets kon
den loop der gebeurtenissen tegen houden.

Op 1 September drong het Duitse leger Polen binnen.
Zodra Duitsland geweigerd had zijn troepen terug te
trekken, op 3 September beschouwden Groot-Brittannië

- 11 en Frankrijk zich in staat van Oorlog tegen over Duitsland.
11 De zo zeer gevreesde ramp was los gebroken.
11 Vanaf 24 en 25 Augustus, werden alle verloven in
11 België in het leger geschorst, en de militairen die
11 in verlof waren naar hun korps terug geroepen.
11 Op 25 Augustus 1939 werd besloten de mobilisatie
11 - phase A van het leger in te voeren. Dit was de
11 eerste maatregel bestemd om ons land op oor-
11 logsvoot te brengen. Op 26 Augustus kondigde een
11 Koninklijk besluit de mobilisatie van het leger af.
11 Den 28 Augustus ging de mobilisatie over tot
11 phase B. De garnizoenen en de vestingen werden
11 versterkt. Op 3 September werd phase C aangehouden.
11 Op 4 September kondigde de Koning een dag orde af,
11 zeggende dat, ingevolge artikel 68 van de Grondwet,
11 hij zich aan het hoofd van het leger had gesteld.
11 Op 10 September werden een aantal eenheden van de
11 tweede reserve binnen geroepen.
11 Op Vrijdag 6 October 1939 werd de passieve luchtbe-
11 scherming en burgerlijke wacht op den Vuurtorenwijk
11 gesticht.

11 Nu de bruggeverrichtingen in het Oosten geëindigd
11 waren had Duitsland zijn legers van het Oostelijk
11 front terug getrokken en zijn leger opgesteld aan zijn
11 Westelijke grens. Meer dan vijftig divisies werden
11 Samengebracht op den linker Rijn oever, langs de gren-
11 zen van het Zuidelijk gedeelte van Nederland en België.

Den 21 October; liet den duitse ambassadeur ons weten,
dat alle Belgise schepen die in gezelschap varen van een
gealicerd Convooi, als vrijdading zullen beschouwd worden.

Den 5 November: komt het bericht op de reederykass toe
dat de treiler „0274„ MARECHAL-FOCH, door Engelse
destroyers naar de Downs werd ingeleid.

Den 10 November: In visserskringen op de Vuurtorenwijk
maakt men zich zeer ongerust, over het lot van de be-
manning en de treiler „0300„ JONGE-FRANS, daar het
al lang over tijd is. In den namiddag bracht de
0320 „MOED-EN-WERK, van de reedery Seghers, het schip
in onze haven binnen. Het dreef sedert 29 October 1939
reddeloos op zee rond en was reeds in de duitse wateren
opgedreven. Dit feit leverde een gevaar op voor de bemanning
en het schip, daar Duitsland in oorlog was, en België in
staat van mobilisatie.

Duitse vliegtuigen zweven boven de haven en de Vuur-
torenwijk om de beweging der troepen na te gaan

Den 14 November: bereikt ons een bericht als dat de
visserbloep „0165„ MAURICE-MARGHERITE, met man
en muis vergaan is na in aanraking gekomen te zijn
met een mijn, ter hoogte van het vuurschip „DYCK,

„Den 17 November: de treiler „O. 326„ GOSTES-ET-
„BELLONTES„ van reeder Chuz Villey. Legde aan de
„reedykaai aan, en had een redingsboot op sleep touw
„die afkomstig was van de Franse pabelboot „
„ALASKA„ die zonk door aanvaring met den Engelschen stomer
„DOTTEREL„ op 20 mijlen ten zuiden van St. Catharine Point.

„10 December: Het rationneeringstelsel word ingebracht.
Het strand licht met wrakhout bezaaid

„21 December: De vissersboot „O 207„ RENE-GEORGES„
„word aan Frankryk verhocht om als mynenveger dienst
„te doen.

„27 December: word de treiler: O 280 „PAX„ eveneens
„voor mynenveger aan Frankryk verhocht

Op den avond van 1 mei 1940 kwamen geheime inlichtingen waaruit men kon voortzien, dat de aanval S'anderdaags kon kunnen gebeuren in den morgen.

Van 4 u 30 af volgden inlichtingen elkaar op waaruit bleek dat geen twijfel meer mogelijk was. Het uur was geslagen. Eerst kwam het nieuws van vliegtuigen over het Gosten van het land. Te 5 uur vernam men het bombardement van twee Hollandse vliegvelden, de schending van de Belgische grens, het neerdalen van Duitse soldaten op het fort van Eben Emael, het bombardement van het station van Jemelle. Om 5 u 17 werd het vliegveld van Evere en de stad Brussel gebombardeerd.

Frankrijk en Engeland die ons hun hulp beloofd hadden, stellen hun eerste troepen in beweging om ^{de} onze te verwoegen.

De gebeurtenissen in 1940

7. januari: Mijnen spoelen op het strand aan, en worden door de ontmijningsdienst onschadelijk gemaakt. Ter zelfde tijt worden mijnen gesignaleerd die voor de monding van de haven dreuen. Ze werden door de patrouilievoten „A 5” en „A. 6” onschadelijk gemaakt.

12 januari: Een Duits vliegtuig wordt heel laag boven de Vuurtorenwijk waargenomen, en verdwijnt een half uur later in de richting van de zee.

„20 Januari: De maaltboot „PRINSES - MARIE-JOSEN van de
„Lyn Oostende - Dover komt de haven binnen met de over-
„levende bemanning van de Belgische stomer „JOSEPHINNE-
„CHARLOTTE“ die op een mijn liep en zonk. Onder hen be-
„vond zich een inwoner van de Vuurtorenwijk.

„28 Januari: De Nederlandse stomer „AMELAND“
„komt onze haven binnen gevluht, terwijl duitsche vlieg-
„tuigen het met bommen en mitrailleurvuur bestookten.

„6 Februari: De maaltboot „PRINSES - ASTRID“, stoomde
„onze haven binnen met drie schijfbreukelingen afkom-
„stig van de Belgische stomer „CHARLES“ die op 3 Febru-
„ari op de klippen van Whitby verging. De schijfbreu-
„kelingen waren: Belpaeme Bertrand, uit Bredene.
„Versluys en Gasier uit Koolbrugge.

„Op 11 Februari publiceren de dagbladen volgende bericht:

„Bij schrijven in dato van 30 Januari 1940, bracht den
„heer gouverneur ter kennis der gemeente besturen
„dat de bevolking, die in uitzonderlinge omstandig-
„heden zou moeten verplaatst worden, hoogstens, 20
„kilogram goederen per inwoner zal mogen medenemen.
„Het is noodzakelijk nu reeds de mede te nemen goe-
„deren nader te bepalen: bovendien zou de bevolking
„hiervan dienen ingelicht.
„Het mede te nemen reisgoed zal namelijk uit:
„1) Een beddeken, een zak om op te slapen (linnenzak van
„1 op 2 m).

- 2) Levensmiddelen voor 48 uren: brood, beschuit, verschillende konserve.
3) Meerdere medikamenten die voor hun gezondheid onderweg mochten nodig zijn.
4) Beddingstukken, schoeisels en linnen voor het toilet.
5) Geld en waarden. (afgedeeled)

15 Februari: De maalboot « PRINCE-CHARLES », komt de haven binnen met 48 Schipbreukelingen van de Belgische stomer « FLANDRE » die zonk in de Noordzee doordat -
varing met de Belgische stomer « KABALO »

21 Februari: Het Belgisch schoolschip « MERCATOR » verlaat de haven van Oostende met bestemming naar Belgisch Congo.

24 Februari 1940: De motorsloep „0.66„ BRUIN-VISCH, van de reedery „Bonink & Bert, (directeur Lorenzen Willy) komt de haven binnen, met aanboord verscheidene wrakstukken, die afkomstig waren van de motortreiler „0.67„ STEUR van de zelfde reedery, die in de nacht van 22- op 23 Februari 1940, door mijn ontplofing vernield werd ter hoogte van het vuurschip „West-Blinder,“. De beide vaartuigen hadden tot kort voor het ongeval samen gevisht, maar de „STEUR“, had toen de 0.66 verlaten om wat verder te gaan vissen, enkele uren later pakte de bemanning verscheidene wrakstukken op die afkomstig waren van de 0.67; van de bemanning werd geen spoor meer gezien.

De slachtoffers

Beyen Karel: schipper, geboren te Odinderke 7-4-1887
; wonende, Noord Edestraat

"Pieters Marcel: elektroist, geboren te Oostende den
: 28-3-1906
: wonende Voorhavenlaan

"Vanderputte Jozef: elektroist, geboren te Poitiers (Fr)
: den 8-7-1916.
: wonende, Werktuigkundige straat

"Schoonbaert Oscar: elektroist, geboren te Middelkerke
: den 21-4-1922.
: wonende Noord Ede straat

"3 ebaart

"De Hollandse kustvaarders, "SCHIELAND" en "LIMBURG",
"komen met doorschoten stuurhuis de haven binnenge
"vlucht

"11 ebaart

"Een mijn spoeld op het strand aan ter hoogte van het
"militaire hospitaal. Ze werd bij lage tij met een ander
"vast gelegd, de volgende tij komt de mijn in botsing met
"het anker gevolgd door een zware ontploffing.
"Door de druk worden de muren van het hospitaal en de
"Godtschalch stuk geslagen.

"13 ebaart: Op het strand voor het Fort Napoleon spoelen
"koopwaren aan die afkomstig zijn van een gezonken schip.
"S'namiddags spoelen twee mijnen aan achter het Ooster-
"staketsel, ze werden door de bevoegde dienst onschade-
"lijk gemaakt.

Den 21 ebaart 1

De motorsloep „O. 277, MADELEINE-HENRIËTTE,, komt de haven van Ostende binnen, met het lijf van de kapitein, Gyriel Willaert, 28 jaar oud,, echtgenoot van Paula Debruyne wonende te Ostende, die op 17 ebaart in het Bristolkanaal verongedukte. Zijn stoffe lijf overschot werd in de vestmyn aan land gebracht, waarna hij naar zijn geboorteplaats Boksyde werd overgebracht.

23 ebaart : Het vuurschip „Wandelaer,, word van zijn ankerplaats weggehaald en in het ebarinedok stelgelegd

24 ebaart : Het vuurschip „West-Enden,, word eveneens van zijn ankerplaats weggehaald en in het ebarinedok naast de „Wandelaer,, geplaatst.

S'namiddags voeren duitse vliegtuigen een verkenning vluht uit boven de vuurtorenaaf en de haven, het afweergeschut die aan de ebarinedok is opgesteld komt in werking.

25 ebaart : De volgende vissersboten worden door het ebarinkorps in beslag genomen:

O. 317 « MAURICE-ROGER »

O. 140 « JEANNINE-GEORGETTE »

Z. 8 « TEO-NATHALIE » :

Z 125 « DE RUYTER » :

De vissersloepen : O 166 „BONNE-ESPÉRANCE“ O. 143 „ZEE-HONJ“ en « O. 36 « DOLFYN » worden aan Frankrijk verkocht.

28 April: Zondag namiddag, om 2 uur komt de
„maalboot„ PRINCE-CHARLES, de haven binnen met 28
„schipbreukelingen van de Belgische vrachtkroon„ „BOBBY“
„die ter hoogte van Duinkerke door de Nederlandse
„kolenboot „MIDSLAND“ aangevaren werd en zonk.

10 elbei: Vrijdagmorgen om 5 uur werd de bevolking
„uit hun slaapgewekt, door het loeien der sirenen.
„Duitse vliegtuigen berielden boven het vliegveld van Stene,
„de haven en de Vuurtorenwijk. De bevolking stond
„angstig aan hun deuren te zien om te weten wat er gaande
„was.

10 elbei: Het licht van den vuurtoren word uitgedoofd.
„In de winkels werd alles opgehaakt uit vrees voor hongersnood.

11 elbei: De Franse troepen die op doortocht zijn naar Bel-
„land gaan op den Vuurtorenwijk in rust. Hun wagens
„zijn met muilezels bespannen. Zij vertrekken opnieuw
„met het vallen van den avond.

„De visvangst word stop gezet, alsook het vervoer van
„vis per spoor. De garnaal word tegen een 1 fr per kilo
„verkocht.

12 elbei: Parachutisten dalen in het veld van de Vuur-
„torenwijk neer, dit jaagde danig de schrik op het lijf der
„bewoners, zodat velen niet durfden naar bed gaan
„op de Gongolaan word een Duits spioen die in een vrouw
„vermomd is aangehouden door Franse soldaten en naar de
„Wachtpost op de Victoria laan overgebracht.

Een luchtafweer batterij wordt nabij de menive visserskade opgesteld. Het Coasterstahetzel wordt door de Belgische troepen bewaakt.

13ebei:

Om 16,30 u komt een duitse parachutist op de St.-Antoniuskerk neder. Burgers van de Vuurtorenwijk en de politie poogden hem aan te houden, doch deze is plots verdwenen en menigen meer te vinden.

14ebei: De Voorhavenbrug wordt door Franse en Belgische troepen bewaakt.

15ebei: Een Franse destroyer komt de haven binnen en wordt door vliegtuigen met mitrailleurskogels aangevallen: het vuur wordt door de destroyer beantwoord.

16ebei: In de winkels zijn er geen etwaren meer te bekomen. De bakkers hebben geen brood meer, Wocheersaars en speculaars hebben alles in grote hoeveelheden aangekocht.

Drie maalboten liggen vertrekkensgereed, «PRINCE-LEOPOLD» «PRINCESSE-JOSÉPHINE-CHARLOTTE» en «PRINCE-PHILIPPE» geladen met vluchtelingen uit het binnenland. Vliegtuigen kruisten boven de Vuurtorenwijk en oversperren de haven met magnetische mijnen om te beletten dat de schepen zouden vertrekken. Onmiddellijk wordt de haven voor alle scheepvaart gesloten, de «ZINNIA» wordt dwars in de haven gelegd met een rood vlag in top.

17ebei: Vele vluchtelingen komen op de Vuurtorenwijk aan en poogden in te schepen op de vertrekkensgereed liggende visser schepen. Zwaalf duitse vliegtuigen kruisten boven de haven maar werden door de Franzen verdreven.

- " De broodwagen van de ebaatschappij S.E.O. doet zijn
- " dagelijksche ronde niet meer naar Onse wijk
- " De tramdienst is stopgezet, vele mensen zijn reeds ge-
- " vlucht, de wijk ziet er uit als een verlaten eiland.
- " echtergebleven burgers zijn reeds de verlaten huizen aan
- " het plunderen.
- " De toegang over de Voorhavenbrug word verboden.
- " Om 10,35u word de burgerwacht ontbonden, en alle do-
- " cumenten verbrand, en van heden af word het een wilde
- " vlucht. Een grote graanruiger komende van ebtwer-
- " pen strand ter hoogte van de halve maan.
- " De Tilburyboten, "TURQUOISE", ende "AMETISTE", verlaten
- " de haven met een lading ijzeren geusen en koperstaven,
- " afkomstig van de Gocherill fabrieken.
- " Daarna vertrekt de staatsvloot.
- " De Sleepboot 5, met het reserve lichtschip op sleep, toene
- " Loodsboot 7, met het vuurschip, "WANDELAAR,"
- " Loodsboot 12, met het vuurschip, "WEST-HINDER,"
- " De loodsboten, 11-13-14-15, kort gevolgd door de
- " zandruiger, "VLAANDEREN. I" van de firma DeBloedt,
- " Dan volgen drie maaltboten:
- " M.P. PRINCE-CHARLES » « PRINCESSE-MARIE-JOSÉ » en de
- " « LONDON-ISTAMBUL » deze laatste was geladen met de ma-
- " schienen van de Werkhuizen van het leeuwen, en de voor-
- " raden uit het magazijn.
- " De patrouilleboot A.5 word naar Southampton gestuurd.
- " Ook een ganse reeks vissersvaartuigen ontvluchten de
- " haven.

- O. 1 „OSCAR „
O. 4 „MADELEINE „
O. 10 „JOSÉ-ADRIENNE-RACHEL „
O. 12 „GILBERTE „
O. 14 „DE-VIER-GEBROEDERS „
O. 16 „FERDINAND „
O. 19 „NORBERT „
O. 21 „BELGICA „
O. 23 „MARIA „
O. 26 „CESARINE „
O. 27 „DE-ZEVEN-KINDEREN „
O. 31 „GEORGETTE-SIMONNE „
O. 32 „CAMILLE-RAYMOND „
O. 38 „MALVINA-MARGUERITTE „
O. 40 „FRANÇOIS-HÉLÈNE „
O. 43 „RAYMONDA „
O. 44 „ERNESTINE-GABRIELLE „
O. 47 „EUPHRASIA „
O. 49 „MARIA-RÉNÉ
O. 53 „POLIDORE-PIETERS „
O. 56 „MIMOSA „
O. 60 „PICOLO „
O. 64 „EMILE-LOUISE „
O. 82 „RAYMOND „ (PV)
O. 84 „EUROPA „
O. 90 „DOX „
O. 91 „AUGUST-MARIE „
O. 93 „MARIE-JOZEF „
O. 95 „ANDRÉ-LILIANE „
O. 96 „GEORGETTE-LYDIE „

- „ 0.100 „ RACHEL-MARIE-JOSÉ-MARGUERITE „
- „ 0.101 „ GEORGETTE „
- „ 0.112 „ BERTHA-LINA „
- „ 0.113 „ PHARAILDE „
- „ 0.120 „ GABRIELLA „
- „ 0.121 „ CHARLOTTE „
- „ 0.129 „ AMANDA-AUGUSTINE „
- „ 0.132 „ CHRISTOFFEL-COLOMBUS „
- „ 0.139 „ YVONNE-DECKMYN „
- „ 0.144 „ EUGÈNE-GUSTAAF „
- „ 0.154 „ GEORGES-GEORGETTE „
- „ 0.182 „ JEAN-MARIE „
- „ 0.187 „ AMELIE-MATHILDE „
- „ 0.206 „ RENILDE „
- „ 0.208 „ FÉMINA „
- „ 0.244 „ PHILOMÈNE „
- „ 0.255 „ BLANCHE-MADELEINE „
- „ 0.256 „ MAURICE-ANDRÉ „
- „ 0.288 „ NORMANDIE „
- „ 0. 87 „ MARIE-ISABELLE „ (openboot)
- „ 0. 79 „ TONNY „ (openboot)
- „ 0. 71 „ JEANNE-ADOLPHINE „ (openboot)
- „ H. 11 „ JAN-VIRGINIE „

„ 18 elbei : De Vuurtorenwachter krijgt bevel de apparaten
 „ van de toren te vernielen.

„ Vier maalboten liggen gereed om te vertrekken.

„ Het zijn de „ GÔTE-D'AZUR „ en de „ ROHEN „ van de
 „ Compagnie Française Sagar, en de Belgise maalboten

„PRINCE-BAUDOUIN,, en „PRINCE-ALBERT,,.

De eerste twee schepen waren bewapend.

Van 5' morgens waren de schepen door de vijand ontdekt, een vliegtuig poogde hen in de haven te bombarderen.

Het werd door het kustgeschut van de Halve maan verdreven.

Om 15 uur verlieten deze schepen de haven, ze waren nauwelijks buiten de statelsels, of een duits vliegtuig poogde ze opnieuw aan te vallen, het werd door het vuur van de „ROUEN,, en de „CÔTE-D'AZUR,, verdreven.

Daarna volgde deloodsboot 16,, en de reddingsboot,,.

„MINISTER-ANSEELE,, en een groot bonvaot' vissersvaartuigen waarmede de overige bewoners gevlucht waren.

„O. 2,, THÉRÈSIA,,

„O. 17,, JEAN-BART,,

„O. 25,, KONING-ALBERT,,

„O. 63,, SAINT-PIERRE,,

O. 81,, ANNIE,, (PV)

O. 80,, DUCHESSE-DE-BRABANT,, (PV)

O. 85,, MARCELLE,, (PV)

O. 86,, GEORGES-EDOUARD,, (PV)

O. 88,, JOHN,, (PV)

O. 98,, MARIE-LOUISE,, (PV)

O. 102,, MATHILDE-SIMONNE,,

O. 137,, STE-THÉRÈSE-DE-JESUS,,

O. 159,, TRANSPORT (OR)

O. 163,, CHRIST-MAHLMAN,, (OR)

O. 164,, JAN-DE-WAELE,, (OR)

O. 197,, POLYDORE,,

- " 0.204, MADELEINE-HUBERTINE,,
- " 0.237, NELLY-SUZANNE,,
- " 0.292, VAN-EYCK,, (MV)
- " 0.293, VANDER-WEYDEN,, (MV)
- " 0.295, MEMLINC,, (MV)
- " 0.296, VAN-DOOST,, (MV)
- " 0.299, VAN-ORLEY,, (MV)
- " 0.301, MARIS-STELLA,,
- " 0.302, SUZANNE-ADRIENNE,,
- " 0.309, INDÉPENDANCE,,
- " 0.315, GABRIELLE-MARIA,,
- " 0.322, BLAUW-VOET,,
- " 0.339, CHARLES-MADELEINE,,
- " 0.340, CLARA-SIMONNE,,
- " 0.341, MONTE-CARLO,,
- " 0.349, ANNIE-MARIE,,
- " 0.350, ROI-LÉOPOLD,,
- " 0.11, MARIA-LOUISA,,
- " 0.11, MARIA-LOUISA,,
- " 0.31, MATHILDE

19 elbei

- " Een graansuiger en een vlootende draan strandenachter
- " het Oosterstaketsel.
- " De volgende staatschepen worden in de haven achtergelaten
- " STROOMBANK,, WEST-DIEP,, WIELINGEN,,
- " Het hydrograafschip,, VICTOIRE,,
- " De kustwachter,, ZINNIA,,
- " De loodsvaartuigen,, LOODSWEZEN-KUST. I,,
- " LOODSWEZEN-KUST. 3